

Séance du jeudi 2 février 1956

SOMMAIRE :

EXCUSES :

Absences motivées, page 2.

ELOGE FUNEBRE DE M. BOSSAERT, MINISTRE DES CLASSES MOYENNES :

M. le Président, devant la Chambre debout, prononce l'éloge funèbre de M. Bossaert, Ministre des Classes moyennes. *Orateurs : M. Van Acker, Premier Ministre, M. Liebaert, Ministre des Finances, p. 2.*

COMMUNICATION DU BUREAU :

M. le Président propose le renvoi à une commission spéciale de l'examen de l'éventuelle suspension de poursuites engagées à charge d'un membre de la Chambre, p. 3.

PROPOSITIONS DE LOI :

IMPRESSION ET DISTRIBUTION :

Le bureau a autorisé l'impression et la distribution de quatre propositions de loi, p. 3.

RAPPORTS (Dépôt) :

1. De M. Masquelier, sur le projet de loi autorisant des régularisations, augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1955 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux exercices 1954 et antérieurs (transmis par le Sénat), p. 3.
2. De M. De Kinder, sur le projet de loi autorisant la Société nationale des Chemins de Fer belges à émettre, en une ou plusieurs tranches, des emprunts d'un montant effectif de 677,200,000 francs pour couvrir des dépenses afférentes à la réparation des dommages de guerre occasionnés au matériel roulant et à l'outillage nécessaire à l'exploitation du réseau ferré, p. 23.

PROJET DE LOI (Dépôt) :

M. Spinoy, Ministre de la Défense Nationale, dépose un projet de loi fixant les nombres des officiers supérieurs des forces armées, p. 3.

BUDGETS (Discussion) :

TRAVAUX PUBLICS ET RECONSTRUCTION — RECETTES ET DÉPENSES EXTRAORDINAIRES :

Projets de loi contenant :

- 1° Le budget du Ministère des Travaux publics et de la Reconstruction pour l'exercice 1956;
- 2° Le budget des recettes et des dépenses extraordinaires pour l'exercice 1956.

Discussion générale. *Orateurs : M. Becquevort, rapporteur, M. le Président, p. 3. — MM. Lahaye, Vergels, Detiège, rapporteur, p. 16. — M. Moriau, p. 23.*

ORDRE DES TRAVAUX :

COMMUNICATION DU BUREAU :

M. le Président fait une communication concernant l'ordre des travaux de la semaine prochaine, p. 6.

VOTE :

Vote nominatif sur le projet de loi contenant le budget du Ministère de l'Agriculture pour l'exercice 1956, p. 7.

NATURALISATIONS :

Projets de loi présentés par la Commission des naturalisations :

- 1° Vote des articles, p. 7.
- 2° Vote nominatif sur les projets de loi, p. 16.

QUESTIONS :

Des questions ont été remises au bureau par MM. Busieau, De Groote, Delwaide, Demuyter, Dequae, De Sweemer, D'haeseleer, Gendebien, Jaminet, Th. Lefèvre, Namèche, Pêtre, Vandene Boeynants et Van den Eynde, p. 24.

Vergadering van Donderdag 2 Februari 1956

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Gemotiveerde afwezigheden, bladzijde 2.

ROUWHULDE VAN DE HEER BOSSAERT, MINISTER VAN MIDDENSTAND :

De heer Voorzitter, vóór de staande vergadering, spreekt de rouwhulde uit van de heer Bossaert, Minister van Middenstand. *Sprekers : de heer Van Acker, Eerste-Minister, de heer Liebaert, Minister van Financiën, blz. 2.*

MEDEDELING VAN HET BUREAU :

De heer Voorzitter stelt voor het onderzoek over de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid, ten overstaan van een lid van de Kamer, naar een bijzondere commissie te verwijzen, blz. 3.

WETSVOORSTELLEN :

DRUKKEN EN RONDELLEN :

Het bureau heeft toelating gegeven voor het drukken en rondelen van vier wetsvoorstellingen, blz. 3.

VERSLAGEN (Indiening) :

1. Door de heer Masquelier, op het wetsontwerp houdende machtiging tot regularisatie, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1955 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1954 en de vorige dienstjaren (overgemaakt door de Senaat), blz. 3.
2. Door de heer De Kinder, op het wetsontwerp waarbij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen er toe gemachtigd wordt leningen tot beloop van een effectief bedrag van 677,200,000 frank in één of meer tranches uit te geven tot dekking van uitgaven voor het herstel van de oorlogsschade veroorzaakt aan het rollend materieel en aan de uitrusting nodig voor de exploitatie van het net, blz. 23.

WETSONTWERP (Indiening) :

De heer Spinoy, Minister van Landsverdediging, legt een wetsontwerp neer, tot vaststelling van het aantal hoofdofficieren van de strijdkrachten, blz. 3.

BEGROTINGEN (Behandeling) :

OPENBARE WERKEN EN WEDEROPBOUW — BUITENGEWONE ONTVAANGSTEN EN UITGAVEN :

Wetsontwerp houdende :

- 1° De begroting van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw voor het dienstjaar 1956;
- 2° De begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1956.

Algemene besprekking. *Sprekers : de heer Becquevort, verslaggever, de heer Voorzitter, blz. 3. — De heren Lahaye, Vergels, Detiège, verslaggever, blz. 16. — De heer Moriau, blz. 23.*

ORDE VAN DE WERKZAAMHEDEN :

MEDEDELING VAN HET BUREAU :

De heer Voorzitter doet een mededeling betreffende de regeling van de werkzaamheden voor de volgende week, blz. 6.

STEMMING :

Naamstemming over het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Landbouw voor het dienstjaar 1956, blz. 7.

NATURALISATIES :

Wetsontwerpen voorgelegd door de Commissie voor naturalisaties :

- 1° Stemming over de artikelen, blz. 7.
- 2° Naamstemming over de wetsontwerpen, blz. 16.

VRAGEN :

Vragen werden ter tafel gelegd door de heren Busieau, De Groote, Delwaide, Demuyter, Dequae, De Sweemer, D'haeseleer, Gendebien, Jaminet, Th. Lefèvre, Namèche, Pêtre, Vandene Boeynants en Van den Eynde, blz. 24.

PRESIDENCE

DE

M. HUYSMANS, PRESIDENT.

Mme De Riemaeker-Legot et M. Vercauteren, secrétaires, prennent place au bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

La séance est ouverte à 14 heures.

EXCUSÉS. — VERONTSCHULDIGD.

M. Meyers, souffrant; M. Kofferschläger, suite à des retards ferroviaires; MM. Behogne, Bode, Bohy, Buset, De Nolf, De Paepe, Eeckman, Hermans et Lambotte, empêchés, prient la Chambre d'excuser leur absence à la séance de ce jour.

Voor heden : de heren Meyers, wegens ziekte; Kofferschläger, wegens vertraging op de spoorwegen; Behogne, Bode, Bohy, Buset, De Nolf, De Paepe, Eeckman, Hermans en Lambotte, belet.

— Pris pour information.

Voor kennismeming.

ÉLOGE FUNÈBRE DE M. BOSSAERT, MINISTRE DES CLASSES MOYENNES.

ROUWBEKLAG VAN DE HEER BOSSAERT, MINISTER VAN MIDDENSTAND.

M. le Président se lève et, devant les membres de la Chambre, debout, prononce les paroles suivantes :

Mesdames, Messieurs,

La mort d'Oscar Bossaert a été pour nous tous une douloureuse surprise. Chacun d'entre nous s'attendait à le voir reprendre son activité au Sénat, après le vote du projet sur les travailleurs indépendants, auquel il avait voulu attacher son nom.

Il n'est pas resté longtemps parmi nous. Mais je l'ai connu, depuis de longues années, quand j'étais encore député de Bruxelles. Il aimait se mêler aux gens de toute condition et il leur parlait le langage affable de la simplicité. Il aimait aussi les sports, même avec passion, et il les pratiquait avec talent. Maintes fois il s'est distingué personnellement à nos épreuves nationales et sa popularité de bon aloi dans ce milieu n'a pas été étrangère à l'évolution rapide de sa carrière politique. Il était à peine conseiller communal depuis un an qu'il devenait bourgmestre de Koekelberg et j'ose dire qu'il a accompli son mandat avec dévouement et autorité. Il a collaboré à la transformation de ce milieu rural d'il y a un demi-siècle pour l'intégrer dans l'agglomération bruxelloise et en faire un gros faubourg citadin.

Oscar Bossaert s'est intéressé à l'industrie de son pays depuis de longues années. Il était administrateur délégué de la S. A. Victoria depuis trente-cinq ans, et il présidait avec une rare compétence la Confédération nationale alimentaire. Dans le cadre parlementaire, il a été sénateur effectif pour la première fois en 1945 et quand le gouvernement Van Acker s'est constitué, il est devenu notre premier Ministre des Classes moyennes dans l'histoire politique de notre pays et cette charge lourde et compliquée, il l'a exercée jusqu'à son dernier jour. Il est tombé sur la brèche. Pour nous tous, le Ministre Bossaert a été un homme bienveillant, un grand travailleur et un esprit ouvert. Nous honorerons sa mémoire. Je me suis rendu mercredi au domicile du défunt pour présenter à sa veuve et à ses enfants les sincères condoléances de la Chambre.

Mevrouw, Mijne Heren,

Het overlijden van Oscar Bossaert is voor ons allen een pijnlijke verrassing. Ieder onzer verwachtte dat hij zijn werkzaamheid zou hervatten in de Senaat, na de aanname van het ontwerp betreffende de zelfstandige arbeiders, waaraan hij zijn naam had willen verbinden.

Lang is hij in ons midden nie: geweest. Ik heb hem gekend, sedert vele jaren, toen ik nog volksvertegenwoordiger voor Brussel was. Hij vond er genoegen in om te gaan met mensen van elke stand en wist door zijn eenvoud de weg tot hun hart te vinden. Hij hield van de sport, met hartstocht zelfs, en was zelf een talentvol beoefenaar. Herhaaldelijk heeft hij zich persoonlijk onderscheiden op onze nationale wedstrijden en zijn populariteit in de sportkringen heeft zeker bijgedragen tot de snelle ontwikkeling van zijn politieke loopbaan. Hij was pas sedert een jaar gemeenteraadslid toen hij burgemeester van Koekelberg werd en ik mag zeggen dat hij zijn mandaat met toewijding en gezag heeft vervuld. Hij heeft het zijne bijgedragen om dit een halve eeuw geleden nog landelijk milieu in de Brusselse agglomeratie in te schakelen en er een grote voorstad van te maken.

VOORZITTERSCHAP

van

DE HEER HUYSMANS, VOORZITTER.

Mevr. De Riemaeker-Legot en de heer Vercauteren, secrétaires, nemen plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend te 14 uur.

Sedert jaren ging de belangstelling van Oscar Bossaert naar de rijverheid. Hij was afgewaardigde-beheerder van de N. V. Victoria sedert vijf en dertig jaren en leidde met een zeldzame bevoegdheid de Nationale Confederatie van de Voedingsrijverheid. In het parlementair kader was hij voor de eerste maal werkelijk lid van de Senaat in 1945 en toen de regering Van Acker werd gevormd werd hij in de politieke geschiedenis van ons land de eerste Minister van Middenstand, een zware en ingewikkelde taak die hij tot zijn laatste levensdag heeft vervuld. Hij sneuveld op de bres. Voor ons allen is Minister Bossaert een innemend man, een groot werker en een ontvankelijke geest geweest. Wij zullen zijn nagedachtenis in ere houden. Ik heb mij Woensdag ten huize van de overledene begeven om er aan zijn weduwe en aan zijn kinderen de innige deelname van de Kamer aan te bieden.

Het woord is aan de heer Eerste-Minister.

De heer Van Acker, Eerste-Minister. — Mevrouw, Mijne Heren, de regering deelt in de gevoelens van pijnlijke ontroering door de heer Voorzitter uitgedrukt.

Het onverwacht overlijden van onze collega heeft ons met de diepste verslagenheid vervuld. De heer Minister Bossaert was een zeer aantrekkelijke persoonlijkheid. Zijn menselijke gaven maakten de hoofdtrek uit van zijn karakter. Hij deed zich gelden door zijn bescheidenheid, zijn goedheid, zijn vriendelijkheid en door een buitengewone beleefdheid, die de sympathie afdwong.

De heer Minister Bossaert had een zeer verscheiden activiteit, die zich tot de meest verschillende gebieden uitstrekte, gaande van de rijverheid tot de politiek en de sport, die hij trouwens in zijn jeugd schitterend beoefende.

In zijn bedrijf, dat door zijn wijs beheer tot een bloeiende firma was geworden, heeft hij steeds blijk gegeven van een verheven sociaal gevoel. Als burgemeester van een grote gemeente van de Brusselse agglomeratie werd zijn beleid ten zeerste op prijs gesteld.

Sedert verschillende jaren, had de heer Bossaert zich toeglegd op de vraagstukken die de middenstand betreffen. Daarom ook heeft de Koning op hem beroep gedaan, bij de totstandkoming van de regering, om de leiding te nemen van het departement van Middenstand, het eerste van die aard in België.

De heer Bossaert heeft een lange beroepservaring ten dienste van de regering gesteld. Bezield met een buitengewone groepsgeest, gaf hij blijk in de ministeriële vergaderingen waaraan hij moet deelnemen van gezond verstand, initiatief en, ik hecht eraan er de nadruk op te leggen, van grote oorloof.

De heer Minister Bossaert heeft op actieve wijze deelgenomen aan de studie van de grote problemen waarvoor de regering sedert haar totstandkoming gesteld is geworden. Hij verdwijnt op een tijdstip waarop sommige, zoals onder meer het pensioen der zelfstandigen, op het punt zijn opgelost te worden.

Onze betreueerde collega heeft van ganser harte in de schoot van de regering gewerkt. Hij heeft de hem toevertrouwde taken tot een goed einde gebracht. Onlangs nog, samen met andere leden van de regering met belangrijke onderhandelingen belast, heeft hij, door zijn aangeboren zin voor rechtvaardigheid en tevens door een bepaalde goedhartigheid die vertrouwen inboezemde, ertoe bijgedragen dat de regering klaarheid heeft kunnen brengen in sociale vraagstukken, die nochtans zeer delicate zijn.

Enkele dagen na het heelkundige ingrijpen dat hij moedig had doorstaan, was de gezondheidstoestand van de heer Bossaert plots verergerd om spoedig onrustwekkend te worden, ondanks de meest toegewijde zorgen van zijn geneesheren en de liefde waarmede hij omringd was door Mevr. Bossaert, zijn zoon en zijn familie.

Wij hebben tot op het laatste ogenblik gemeend dat deze moedige en forse man weerstand zou kunnen bieden aan zijn kwaal en ze zou overwinnen. Het heeft, helaas, niet mogen zijn.

Op zijn doodbed heeft de heer Bossaert de serene gelaatsuitdrukking behouden van een man die een lange werkdag achter de rug heeft, gedurende welke hij naar zijn beste vermogen heeft gearbeid.

Namens de regering, maak ik aan Mevr. Bossaert, aan zijn zoon en aan de familie van onze betreueerde collega onze gevoelens van innige en eerbiedige deelname over.

M. le Président. — La parole est à M. le Ministre des Finances.

M. Liebaert, Ministre des Finances. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, le gouvernement s'associe aux sentiments de douloureuse émotion que vient d'exprimer M. le Président.

Le décès soudain de notre collègue Bossaert nous plonge dans une indicible affliction. La personnalité de M. le Ministre Bossaert était attachante au plus haut degré. Ses qualités humaines constituaient le trait dominant de son caractère. Il en imposait par sa modestie, sa bonté, son affabilité et par une exquise courtoisie qui commandait la sympathie.

Les activités de M. le Ministre Bossaert étaient multiples; elles s'exerçaient dans les domaines les plus variés, allant de l'industrie à la politique et aux sports qu'il avait brillamment pratiqués au temps de sa jeunesse.

Dans son entreprise, qu'il avait rendue prospère grâce à une gestion des plus intelligentes, il a fait preuve d'un sens social élevé et sa gestion comme bourgmestre d'une grande commune de l'agglomération bruxelloise était hautement appréciée.

Depuis de nombreuses années, M. Bossaert s'était spécialisé dans les questions intéressant les classes moyennes. C'est pourquoi, lors de la constitution du gouvernement, le Roi l'appela à la tête du département des Classes moyennes, nouvellement créé, dont il fut le premier titulaire en Belgique.

M. Bossaert a apporté au gouvernement le fruit d'une longue expérience professionnelle. Doué d'un remarquable esprit d'équipe, il faisait preuve, dans les réunions ministérielles auxquelles il était appelé à siéger, de bon sens, d'esprit d'initiative et, nous nous plaisons à le souligner, de la plus grande correction.

M. le Ministre Bossaert a participé activement à l'étude des grandes questions avec lesquelles le gouvernement a été confronté depuis sa constitution. Il disparaît au moment où certaines d'entre elles, comme, notamment, la pension des indépendants, sont sur le point d'être résolues.

Notre regretté collègue a travaillé de tout son cœur au sein du gouvernement. Il a mené à bien les tâches qui lui furent confiées. Récemment encore, chargé par le gouvernement avec d'autres de ses collègues de négociations importantes, il a, grâce à son sens inné de l'équité et grâce aussi à une certaine bonhomie qui forçait la confiance, aidé le gouvernement à éclaircir des questions sociales pourtant bien délicates.

Peu de temps après l'opération qu'il avait vailleusement subie, l'état de santé de M. Bossaert s'est subitement aggravé pour devenir rapidement inquiétant, malgré les soins les plus dévoués de ses médecins et l'affection dont l'entouraient Mme Bossaert, son fils et sa famille. Mais jusqu'au dernier moment, nous avions pensé que cet homme robuste et courageux résisterait à son mal et le vaincrait. Il en a été, hélas, autrement.

Sur son lit de mort, les traits de M. Bossaert reflètent le calme et la sérénité d'un homme qui vient de finir une longue journée de travail, au cours de laquelle il a œuvré de son mieux.

Au nom du gouvernement, j'adresse à Mme Bossaert, à son fils et à la famille de notre regretté collègue nos condoléances déférantes et émues.

COMMUNICATION DU BUREAU. — MEDEDELING VANWEGE HET BUREAU.

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, M. le procureur-général près la Cour d'appel de Bruxelles m'informe que des poursuites judiciaires ont été entamées à charge d'un de nos collègues pendant les vacances parlementaires.

Afin de permettre à la Chambre de se prononcer sur l'éventuelle suspension de poursuites, conformément à l'article 45, alinéa 3, de la Constitution, je vous propose de renvoyer cette affaire devant une commission spéciale composée de MM. De Gryse, De Vleeschauer, du Bus de Warnaaffe, Bohy, Fayat, Pierson et Joris.

Mevrouwen, Mijne Heren, de heer procureur-général bij het Hof van beroep te Brussel heeft me laten weten dat een rechterlijke vervolging werd ingesteld tegen een onzer collega's, na de sluiting van het parlementair zittingsjaar.

Ten einde de Kamer in de mogelijkheid te stellen zich uit te spreken over een eventuele schorsing der vervolging, stel ik voor deze aangelegenheid naar een bijzondere commissie te verwijzen, die samengesteld werd als volgt : de heren De Gryse, De Vleeschauer, du Bus de Warnaaffe, Bohy, Fayat, Pierson en Joris.

La Chambre est-elle d'accord?

Stemt iedereen hiermede in?

Il en sera ainsi.

Aldus zal geschieden.

PROPOSITIONS DE LOI. — WETSVOORSTELLEN.

Impression et distribution. — Drukken en ronddelen.

Le bureau a autorisé l'impression des propositions de loi :

De M. Dieudonné, portant création d'un « Fonds de réadaptation et de reclassement des invalides »;

De M. Hicquet, tendant à compléter la loi du 1er juillet 1954 sur la pêche fluviale;

De M. Pêtre, modifiant certaines dispositions de l'arrêté-loi du 25 février 1947 coordonnant et modifiant les lois sur le régime de retraite des ouvriers mineurs et assimilés.

De M. De Gent, portant régularisation, à titre définitif, dans le grade qu'ils occupent, des agents de l'Etat exerçant une fonction supérieure et entrés en service avant le 30 juin 1947.

Het bureau heeft het drukken toegeheten van de wetsvoorstellingen :

Van de heer Dieudonné, tot instelling van een « Herscholings-en Reclasseringfonds voor invaliden »;

Van de heer Hicquet, tot aanvulling van de wet van 1 Juli 1954 op de riviervisserij;

Van de heer Pêtre, tot wijziging van sommige bepalingen van de besluitwet van 25 Februari 1947 tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de er mee gelijkgestelden;

Van de heer De Gent, houdende de regularisatie in vast verband in de graad die zij uitoefenen der personeelsleden die een hogere functie uitoefenen en die in dienst getreden zijn vóór 30 Juni 1947.

DÉPOT D'UN RAPPORT. — INDIENING VAN EEN VERSLAG.

M. Masquelier. — J'ai l'honneur de déposer sur le bureau de la Chambre le rapport sur le projet de loi autorisant des régularisations, augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1955 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux exercices 1954 et antérieurs (transmis par le Sénat).

Traduction :

De heer Masquelier legt ter tafel het verslag over het wetsontwerp houdende machtiging tot regularisatie, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1955 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1951 en de vorige dienstjaren (overgemaakt door de Senaat).

— Drukken en ronddelen.

Impression et distribution.

INDIENING VAN EEN WETSONTWERP. — DÉPOT D'UN PROJET DE LOI.

De heer Spinoy, Minister van Landsverdediging. — Op bevel van de Koning heb ik de eer ter tafel neer te leggen een wetsontwerp tot vaststelling van het aantal hoofdofficieren der strijdmachten.

Vertaling :

M. Spinoy, Ministre de la Défense Nationale, dépose sur le bureau de la Chambre un projet de loi fixant les nombres d'officiers supérieurs des forces armées.

— Er wordt de heer Minister van Landsverdediging akte verleend van de indiening van dit wetsontwerp, dat gedrukt zal worden, rondgedeeld en verzonden naar de Commissie voor de Landsverdediging.

Il est donné acte à M. le Ministre de la Défense Nationale du dépôt de ce projet de loi, qui sera imprimé, distribué et renvoyé à la Commission de la Défense Nationale.

**PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DU MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS ET DE LA RECONSTRUCTION
POUR L'EXERCICE 1956.**

**PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DES RECETTES ET DES DÉPENSES EXTRAORDINAIRES
POUR L'EXERCICE 1956.**

Discussion générale.

**WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING
VAN HET MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN EN VAN WEDEROPBOUW,
VOOR HET DIENSTJAAR 1956.**

**WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING
VAN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN
VOOR HET DIENSTJAAR 1956.**

Algemene besprekking.

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous abordons la discussion générale des projets de loi : 1° contenant le budget du Ministère des Travaux publics et de la Reconstruction pour l'exercice 1956; 2° contenant le budget des recettes et des dépenses extraordinaires pour l'exercice 1956.

Mevrouw, Mijne Heren, wij gaan over tot de algemene bespreking van de wetsontwerpen : 1e houdende de begroting van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw voor het dienstjaar 1956; 2e houdende de begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1956.

J'informe l'assemblée que nous voterons à 15 heures et que vu l'état de l'atmosphère, la séance devra être levée à 17 heures.

La discussion générale est ouverte.
De algemene besprekking is open.
La parole est à M. le rapporteur.

M. Becquevort, rapporteur (*à la tribune*). — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, les rapports de la Commission des Travaux publics au sujet des budgets ordinaire et extraordinaire du Ministère des Travaux publics et de la Reconstruction ont été distribués. Je m'en tiendrai donc à un résumé succinct de ces raports, en signalant tout d'abord que le budget ordinaire de 1955 était de 1,384,704,000 francs, alors que celui de 1956 était de 2,112,889,000 francs, paraissant en augmentation approximative de 300 millions sur le budget ordinaire de 1955.

En réalité, le budget ordinaire, plus la résorption du chômage pour 1956, est de 2,112,889,000 francs, alors qu'en 1955, le montant de ce même poste était de 2,412,000,000.

Cette diminution de 300 millions sur le budget ordinaire a été réalisée dans le cadre de la politique d'économie du gouvernement, notamment par le blocage du recrutement du personnel, car, en 1955, on n'a pas engagé de personnel nouveau; il est à remarquer que 1,200 places sont inoccupées dans le nouveau cadre. De plus, la réduction des dépenses a été poussée à l'extrême partout où cela était possible.

Le budget ordinaire compte quatre chapitres. Le chapitre I^e comporte les dépenses d'administration générale, dont le montant total est de 1,115,858,000 francs.

Le chapitre II concerne les subventions pour 6,150,000 francs. Le chapitre III, réservé aux travaux, se totalise par 984,505,000 francs.

Le chapitre IV concerne d'autres dépenses diverses et comporte 6,376,000 francs.

L'ensemble de ces quatre chapitres forme le total du budget ordinaire de 2,112,889,000 francs.

Le budget des recettes et des dépenses extraordinaires pour l'exercice 1956 a une importance capitale, tenant compte des travaux importants et indispensables à réaliser pour assurer le succès de l'exposition de 1958.

Je tiens à faire remarquer que le budget extraordinaire de 1956 ne prévoit que 5,202,000,000 de francs de dépenses, alors que celui de 1955 prévoyait 6,571,000,000 de francs. Il y a donc 1,369,000,000 en moins au budget extraordinaire de 1956.

Mais la création du Fonds des routes a remédié à la situation et a permis une augmentation de 2 milliards et demi, ce qui fait que le budget de 1956 est de 5,202,000,000 de francs plus 2 milliards et demi, soit 7,702,000,000 de francs; d'où une augmentation de 1 milliard 131 millions de francs.

Quelques mots des autoroutes. Le programme de 1956 prévoyait, en ordre principal, tout d'abord l'autoroute Anvers-Liège-Aix-la-Chapelle, pour laquelle la dépense prévue est de 1,320,000,000, répartie sur différents postes du budget; 2e autoroute Ring de Bruxelles, coût 580 millions; 3e une première tranche de l'autoroute Bruxelles-Liège, estimée à 100 millions; 4e une première tranche de l'autoroute Grand-Ring d'Anvers de 100 millions.

Le programme des routes pour 1956 nécessite une dépense de 1 milliard 325 millions.

Ces travaux sont répartis dans tout le pays; le détail vous en est donné dans le rapport de la commission.

Une priorité absolue est accordée à l'autoroute Anvers-Liège, de telle façon que cette autoroute atteindra Liège en 1958 et la frontière allemande en 1959.

Le premier tronçon de l'autoroute Bruxelles-Namur sera mis en adjudication en temps opportun pour dépasser Overijse et Wavre au début de 1958, de façon à éviter la traversée lente et dangereuse d'Overijse et éviter le passage à niveau de Wavre, qui embouteille la circulation aux moments des pointes.

En quinze ans, 65 p. c. du programme des autoroutes sera réalisé.

Les 30 milliards prévus pour alimenter le Fonds des Routes seront répartis comme suit : 18 milliards, soit 60 p. c., seront affectés à la construction d'autoroutes; 7 milliards, soit 21 p. c., à la modernisation des réseaux primaires et secondaires des routes de l'Etat; 5 milliards, soit 17 p. c., seront employés à l'aménagement et à la modernisation des routes provinciales et communales d'intérêt général reprises par l'Etat.

En outre, les subsides continueront à être accordés aux communes, comme par le passé, pour l'amélioration de leurs voiries ordinaires et de grande communication non reprises par l'Etat, à raison d'environ un demi-milliard par an.

Voies hydrauliques.

Pour les voies hydrauliques, le gouvernement entend réaliser en un minimum de temps le programme de mise au gabarit de 1,350 tonnes.

Il entend le réaliser tant dans la partie flamande du pays que dans la partie wallonne, et ce simultanément.

Il s'efforce de rendre productif le plus rapidement possible les capitaux immobilisés dans les différents secteurs.

Pour ces différents travaux, le budget prévu pour 1956 est : 1e Charleroi-Bruxelles : 541 millions d'obligations nouvelles; 2e Canal circulaire de Gand : 198 millions d'obligations nouvelles;

3e Canal Nimy-Blaton : 21 millions d'obligations nouvelles;

4e Meuse : 105 millions d'obligations nouvelles;

5e Sambre : 138 millions d'obligations nouvelles.

Après cette dépense de 1 milliard en 1956 subsistera encore environ 7 1/2 milliards de travaux à exécuter; le gouvernement entendachever ces travaux en temps minimum afin d'assurer la rentabilité des capitaux investis précédemment.

Une somme de 220 millions d'obligations nouvelles est prévue pour la suppression du bouchon de Lanaye.

L'article 498 prévoit 187 millions pour l'amélioration d'autres voies navigables, notamment pour la rectification des courbes de Pottes, ce qui est la première phase pour rendre le haut Escart navigable pour les bateaux de 1,350 tonnes.

L'article 499 prévoit 8 millions de nouvelles obligations pour le port de Zeebrugge et un investissement de 50 millions pour l'élargissement de 10 mètres pour le canal de Gand-Terneuzen, élargissement nécessaire pour la reconstruction des murs de quai à Zelzate.

L'article 524 prévoit 50 millions pour la deuxième phase de la construction d'une cinquième darse à Anvers.

L'article 550 prévoit 5 millions pour les dépenses résultant des dommages causés par la guerre à la côte.

L'article 551 traite des dommages causés par la guerre aux voies de navigation intérieure et d'écoulement.

L'article 552, traitant des dépenses résultant des dommages causés par la guerre aux ports et aux voies de navigation maritime, y compris les ports et les voies navigables concédés ou autonomes. Prévision : 28 millions.

L'article 553 traite des dépenses résultant des dommages causés par la guerre aux ports et voies navigables dépendant des administrations publiques subordonnées et d'institutions similaires, à l'exception des ports et des voies navigables concédés ou autonomes (avec faculté de versement d'avances aux organismes intéressés). Prévision : 13 millions.

Le gouvernement suit de très près le plan Delta; il en étudie toutes les conséquences pour la Belgique, tant en ce qui concerne la navigation maritime sur l'Escaut oriental et ses accès que la navigation rhénane intéressant les ports d'Anvers et de Gand.

Bâtiments.

La lecture du rapport, Mesdames, Messieurs, vous donnera les renseignements concernant :

1e La cité administrative;

2e L'atelier monétaire;

3e L'Albertine;

4e L'Institut des Sciences naturelles.

5e Le Jardin botanique;

6^f L'hôpital universitaire de Gand;

7^g Les constructions scolaires.

Pour ce qui est de l'urbanisme, un crédit de 1 milliard 675 millions a été prévu pour 1956 et il est à noter que, pour la première fois, un crédit de 3 millions a été prévu pour les routes touristiques.

En ce qui concerne le Fonds Brunfaut, 300 millions sont prévus pour l'équipement des cités; on a parfois constaté que des groupes de constructions étaient réalisés et que les travaux de voirie (égouts, routes, canalisations) étaient effectués avec beaucoup de retard.

Actuellement, les Ministres des Travaux publics et de la Santé publique font un effort pour réaliser une meilleure coordination de leur activité et éviter ainsi des pertes de loyer. De plus, on prévoit des revêtements-types conduisant à des dépenses moins élevées et permettant une élaboration plus rapide des documents administratifs. Le retard sera résorbé en moins d'un an.

Pour ce qui est de dommages de guerre aux biens publics, 509 millions sont prévus pour la restauration du domaine public et assimilé, dont 90 millions pour réparer les dommages aux routes et ponts de l'Etat. Les travaux les plus indispensables sont terminés; il ne reste que quelques ponts à reconstruire.

Les rapports des budgets ordinaires et extraordinaire donnent le détail des remarques faites et des questions posées par les commissaires lors des deux réunions de la Commission des Travaux publics. Les réponses de M. le Ministre y sont insérées. Cérité le travail accompli par la commission.

J'estime que j'ai développé d'une façon objective et en toute sin-

Ma mission de rapporteur étant terminée, je vais me permettre de développer quelques points particuliers du programme à réaliser, principalement au point de vue routier pour l'Exposition de 1958.

Nous avons appris que le Comité ministériel pour l'Exposition s'est réuni le 16 janvier et que des décisions fermes avaient été prises pour l'aménagement des boulevards circulaires de la capitale.

En ce qui concerne l'avenue Louise et la porte Louise, on a décidé de créer un passage souterrain pour voitures, place Louise, sous le boulevard extérieur, afin de faciliter la circulation entre la porte de Namur et la porte de Hal, et vice versa.

Le tunnel à construire avenue Louise, entre la rue de la Concorde et la place Poelaert, ne comportera qu'un seul pertuis et il se trouvera à 15 mètres de profondeur.

Place Poelaert, le tunnel s'amorcera à l'entrée de la rue de la Régence. Place Louise, un embranchement est prévu vers la porte de Namur, uniquement pour les véhicules venant de la place Stéphanie.

De la porte de Namur à la place Rogier, il y aura un seul tunnel entre la porte de Namur et la place du Trône. Un parking sera aménagé sur la couverture fermant la tranchée et toutes les planifications seront respectées.

Des passages inférieurs sont prévus au carrefour de la rue Belliard, de la rue de la Loi et de la place Madou.

Le passage inférieur, qui plongera place Quetelet, débouchera dans le Jardin botanique, pour replonger sous la place Rogier, à hauteur de la rue Gineste, et déboucher finalement à hauteur du boulevard Emile Jacqumain.

L'actuel passage inférieur pour piétons entre la place Rogier et le boulevard Botanique sera supprimé. De la place Rogier au boulevard Léopold II on élargira le terre-plein pour tramways entre la rue Gineste et la place Rogier et on le placera au-dessus du tunnel.

Un passage inférieur pour voitures est prévu au carrefour de la chaussée d'Anvers. En dessous de ce passage inférieur, on créera un tunnel pour tramways vicinaux entre la chaussée d'Anvers et la place Rogier.

En outre, une gare pour vicinaux sera construite sous l'actuel boulevard Botanique, à hauteur de la rue Neuve.

Enfin, le Comité ministériel a admis le principe de la création d'un viaduc en béton précontraint, à construire au-dessus du boulevard entre la chaussée d'Anvers et la place de l'Yser, ce qui évitera de devoir élargir le pont sur le canal.

Une chaussée à circulation continue sera construite boulevard Léopold II, où les tramways, urbains et vicinaux, seront placés à droite (quand on regarde la Basilique).

Le Ministre a pris les mesures nécessaires pour que les travaux puissent être mis en adjudication d'urgence et a désigné les auteurs de projets et les ingénieurs-conseils chargés de dresser les plans et les devis de tous ces ouvrages.

Toutefois, le passage souterrain de l'avenue Louise fera l'objet d'une adjudication-concours.

Nous devons féliciter le gouvernement de ces décisions et des mesures énergiques qu'il a prises pour l'exécution de ces travaux gigantesques, qui doivent se terminer à une allure record.

Nous n'avons plus une minute à perdre, car ce programme d'aménagement des boulevards circulaires n'est qu'un des éléments du programme extraordinaire des travaux que nous devons exécuter en deux ans. La tâche sera énorme, car nous avons à faire face à la crise de main-d'œuvre, à la difficulté d'obtenir les matériaux en temps voulu, aux embûches du sous-sol bruxellois.

Un facteur favorable, tant pour les administrations publiques que pour le monde de l'entreprise, c'est l'application du nouveau cahier général des charges de l'Etat. Vous devez savoir, Messieurs, que le *Moniteur belge* du 12 octobre 1955 a publié l'arrêté royal du 5 octobre 1955 concernant le nouveau cahier général des charges. Cette publication vaut à M. le Ministre la reconnaissance immense des entrepreneurs, qui se plaisent à lui rendre hommage pour cette décision.

Les nouveaux textes réalisent, en effet, une heureuse unification longtemps attendue, qui sera applicable à partir du 1er janvier 1956 :

1° Aux marchés de l'Etat;

2° Aux marchés des organismes dits d'intérêt public (art. 7 de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de ces organismes), tels que la S.N.C.F.B., la S.N.C.V., la R.T.T., la S.N.H.L.B.M., etc.;

3° Sans doute aussi, par le truchement des subsides, aux marchés des provinces et des communes.

Le monde des entrepreneurs et des fournisseurs ainsi que la plupart des services administratifs intéressés attendent beaucoup de l'unification réalisée après sept ans de travaux. Nombreux sont cependant ceux qui craignent — sans doute à tort — que les instructions nécessaires à l'application de l'arrêté royal du 5 octobre 1955 ne parviennent que tardivement aux administrations maîtresses de l'ouvrage.

M. le Ministre pourrait-il rassurer les intéressés par une déclaration officielle portant notamment sur les points suivants :

a) Application de l'arrêté du 5 octobre dernier aux marchés de l'Etat dont l'ouverture des offres est postérieure au 1er janvier prochain;

b) Interdiction de déroger, dans les cahiers spéciaux des charges, aux clauses essentielles du cahier général, sauf approbation de l'autorité supérieure, après avis, par exemple, de la Commission permanente du cahier des charges,

c) Application du nouveau cahier général des charges aux organismes d'intérêt public, comme l'exige l'article 7 de la loi du 16 mars 1954, et ce en dépit des tentatives faites par certains des dits organismes pour s'y soustraire;

d) Obligations pour les pouvoirs subordonnés (provinces, communes, etc.) d'appliquer dans le plus bref délai le nouveau cahier général des charges de l'Etat, cette obligation constituant une condition sine qua non de l'octroi des subsides;

e) Obligation imposée aux communes par le pouvoir de tutelle d'observer l'arrêté royal précité, même en ce qui concerne les travaux communaux non subventionnés.

Monsieur le Ministre, je me permets d'attirer votre attention sur l'application de la clause de révision aux entreprises de travaux de moins de cent jours.

Le nouveau cahier des charges, dont je viens d'examiner l'application générale, contient un article 13, qui distingue expressément, en matière de révision des prix, les marchés de fournitures et les marchés de travaux publics.

Le littéra b stipule, en effet, que pour les entreprises de fournitures, le cahier spécial des charges peut prévoir les diverses modalités de révision provenant des variations des divers éléments constitutifs des prix.

Par contre, le littéra c stipule que pour les entreprises de travaux, — sauf pour les marchés à forfait absolu, — le cahier spécial des charges :

1° Prévoit les modalités de décompte pour variation des salaires, des charges sociales du personnel ouvrier utilisé sur les chantiers, ainsi que des tarifs de transport par chemin de fer et par voie d'eau;

2° Peut prévoir des révisions provenant des variations éventuelles d'autres éléments constitutifs des prix.

Sous réserve de la faculté dont jouit l'administration de déroger au cahier général des charges par mention expresse du cahier spécial, l'article 13, c, impose donc la révision pour les salaires, charges sociales et transports.

Il laisse au cahier spécial des charges le soin de stipuler si les variations de prix des matériaux donneront ou non lieu à décompte.

Le cahier général des charges n'établit aucune distinction en fonction d'un délai minimum d'exécution. C'est le cahier spécial qui, éventuellement, introduira cette distinction.

Or, c'est là une question qui mérite une grande attention. En effet, pour la réalisation de l'Exposition universelle de 1958, les travaux de moins de cent jours seront les plus nombreux. Si l'on tient compte que durant les deux années qui nous séparent de 1958, les prix et les salaires connaîtront une instabilité marquée, M. le Ministre ne croit-il pas qu'il serait bon de recommander, là où elle se justifie, l'extension de la révision des prix, salaires et transports, à ces entreprises de moins de cent jours?

L'extension de la clause de révision aux entreprises de moins de cent jours m'amène à évoquer le problème posé par l'exécution du volume des travaux à réaliser en vue de l'Exposition universelle de 1958.

On sait que les entrepreneurs ont exprimé des craintes quant à la réalisation du programme prévu. En effet, les adjudications se sont fait attendre, ce qui provoque nécessairement un rétrécissement des délais d'exécution impartis, avec les conséquences que cela comporte en matière de coût des travaux notamment; les risques d'aléas sont multipliés également. Le problème se complique encore par suite des revendications ouvrières tendant à réduire la durée du travail. Quelle serait l'incidence de cette réduction sur l'exécution des travaux prévus? Quelle serait aussi son influence sur la pénurie de main-d'œuvre qui se fait sentir d'ores et déjà?

A propos du rythme des adjudications, il faudra que l'on tienne compte de la nécessité de provoquer une certaine stabilisation, notamment des travaux de façon à permettre aux entreprises d'exécuter leurs marchés sans fluctuations intempestives risquant d'influencer défavorablement les prix et les salaires par une accentuation à certains moments des pénuries de main-d'œuvre.

M. Brunfaut. — Monsieur le rapporteur, puis-je vous faire observer que ce ne sont pas là les impressions de la commission, mais des appréciations personnelles? J'ai tenu à l'indiquer.

M. Becquevert. — Ce qui est imprimé, tout le monde a pu le lire, et il n'est pas nécessaire de donner une fois de plus tous ces détails.

M. Brunfaut. — Je voulais dire que je ne vois aucun inconvénient à ce que vous émettiez ces considérations personnelles. Encore faut-il dire que ces considérations personnelles doivent prendre place à un autre moment et non pas à l'occasion de votre mission de rapporteur de la commission. Il convient d'éviter certaines confusions plutôt désagréables.

M. Becquevert. — C'est ce que j'ai dit. J'interviens personnellement, ma mission de rapporteur étant terminée. Je n'ai rien dit d'autre. Tout ce que je vais dire encore est personnel, et j'ai le droit de le dire.

En relation avec le rythme des travaux, il y a lieu de se féliciter de la réforme du budget extraordinaire. Elle doit permettre, en effet, d'élaborer et de publier un programme général et permanent des investissements, qui rendra possible à l'avenir la continuité des travaux et leur exécution rationnelle et cohérente. Par ailleurs, elle prévoit le report annuel des crédits non utilisés.

L'ensemble de cette réforme doit permettre d'éviter, d'une part, les accumulations d'adjudications en fin d'année grâce à cette possibilité de report et, d'autre part, l'arrêt dans les paiements à valoir sur les crédits budgétaires grâce à la validation des reliquats. On peut espérer ainsi arriver à une normalisation du volume des travaux, objectif vers lequel il faut tendre dans la mesure du possible.

Monsieur le Ministre, vos services prennent toutes les mesures utiles pour éviter les accidents, en adoptant des profils favorables pour les différentes chaussées en construction. Les sommets des côtes sont marqués par les lignes blanches régulant la circulation, des catastrophes délimitent la chaussée; mais, en période de brouillard, souvent l'automobiliste ne peut reconnaître sa position sur la chaussée, et il roule parfois en tenant sa gauche, provoquant souvent ainsi des rencontres mortelles avec des automobilistes venant en sens opposé; ce genre d'accident pourrait être réduit dans de fortes proportions, en établissant dans l'axe de la chaussée des lignes blanches continues, ou discontinues selon le cas; dans le brouillard, l'automobiliste se tient à droite de cette ligne blanche qui est toujours visible et la fatale rencontre est évitée.

La dépense de l'établissement de ces bandes serait compensée par la réduction sensible des accidents causés non seulement aux automobilistes, mais aussi aux piétons et aux cyclistes, qui sont victimes de l'automobiliste dévoyé par le brouillard.

Je vous demande également, Monsieur le Ministre, de veiller à l'établissement des pistes cyclables et d'accotement pour piétons dans la réalisation des nouveaux projets. Il n'est pas nécessaire, à ce sujet, de vous rappeler le nombre de cyclistes et de piétons tués sur la route Bruxelles-Namur, où ces usagers n'ont aucun refuge.

Je tiens à féliciter vos services, Monsieur le Ministre, pour la rapidité avec laquelle ils ont remédié à une situation très dangereuse sur la route de Namur, à Bruxelles, dans la traversée de Corroy-le-Grand; du 21 mai au 16 août, soit en quatre-vingt-six jours, il y a eu 28 accidents, dont 4 mortels; ces accidents étaient imputables à l'état glissant de la route. Le revêtement défectueux a été remplacé, en un temps record, et la situation est redevenue normale.

Toutefois, Monsieur le Ministre, je tiens à attirer votre attention sur le revêtement de la route Namur-Louvain, notamment de Grand-Rosière, à la gare de Petit-Rosière, où des accidents se produisent assez souvent, probablement par suite d'une mauvaise composition du tarmac employé. De plus, la mauvaise signalisation du passage à niveau de Petit-Rosière provoque souvent des bris de barrière et peut éventuellement causer des catastrophes.

Avant de terminer, Monsieur le Ministre, je tiens à attirer spécialement votre attention sur l'exécution indispensable en 1956-1957 d'une voie de communication des plus importantes pour l'accès de l'Exposition de Bruxelles.

Il s'agit d'abord de la route Bruxelles-Boitsfort-Villers-la-Ville, bloquée en plein champ à la limite des territoires de Rixensart et de Limai. Je sais que cette route ne fait pas partie de la voirie de l'Etat, mais l'importance de ce projet est telle que l'Etat a accordé 60 p. c. de subsides et la province 30 p. c., pour permettre aux communes de terminer un travail qui avait été commencé il y a quarante et un ans, au début de la guerre 1914-1918.

La réalisation du tronçon de Limai vers Villers-la-Ville nécessite une dépense de l'ordre de 57 millions de francs, soit 60 p. c. ou 34,200,000 francs à charge du Ministère des Travaux publics.

Pour terminer ces travaux pour l'Exposition, il est indispensable de les commencer le plus rapidement possible, en 1956.

L'accès de Boitsfort à Villers-la-Ville sera ainsi assuré, mais le point de départ de cette magnifique route, aux étangs de Boitsfort, est vraiment préhistorique. C'est une rue des plus fréquentée du quartier du Balai, à Boitsfort; elle est très commerçante, a une largeur de six mètres avec stationnement alternatif; son tracé comprend plusieurs courbes et comporte des dos d'âne avec visibilité impossible; de plus, dans cette rue, il y a une circulation importante d'autobus : Boitsfort-Genval et Boitsfort-Wavre. La situation est très souvent compromise, entre 9 et 11 heures du matin, par

suite des cortèges funèbres, qui se dirigent vers le cimetière de Boitsfort. La circulation y est très dangereuse pour les enfants fréquentant l'école située dans cette artère.

J'ose espérer que mon honorable collègue M. Messinne, bourgmestre de Boitsfort, joindra ses efforts aux miens pour demander à M. le Ministre des Travaux publics de procéder d'urgence au détournement de la route partant des étangs de Boitsfort et aboutissant à l'entrée du bois à la grande chaussée.

Le Syndicat d'initiative de Geval et environs, représentant une population de plus de 20,000 habitants, a voté à l'unanimité une motion dans ce sens.

Ce travail coûtera 11,700,000 francs, dont 6.5 millions pour les expropriations et 5,200,000 francs pour le revêtement de 1,300 mètres de chaussée, en béton asphaltique, y compris l'établissement de deux pistes cyclables.

J'attire aussi votre attention sur l'état déplorable de la route internationale n° 53 de Rosendael à Genappe. La partie Genval-Ochain a été légèrement améliorée, dans le courant de l'année passée, mais on a laissé dans un état pitoyable la traversée du village d'Ochain ainsi que certains tronçons d'Ochain à Genappe.

J'espère que le Fonds des routes permettra de mettre cette voirie des Ponts et Chaussées en parfait état avant l'Exposition de 1958.

Vous me direz que je demande toujours des dépenses nouvelles, mais je dois vous dire que, dans l'intérêt général, je vais vous proposer d'économiser quelques millions pour l'exécution d'un travail projeté et, à mon avis, momentanément inutile.

Il s'agit de l'amélioration de la route Bruxelles-La Hulpe-Villers-la-Ville, entre les cumulées 8.7 km et 11.80 km.

L'exécution de ce travail coûtera 1,600,000 francs pour les expropriations et 11,400,000 francs pour l'exécution d'un béton asphaltique et de deux pistes cyclables, soit 13 millions au total.

Pour le trafic actuel, le revêtement de cette partie de la chaussée en tarmac coûterait environ 1,200,000 francs et il donnerait entièrement satisfaction pour assurer le trafic de la route, même aux périodes pointées de 1958.

Les 13 millions prévus pour ce tronçon viendraient bien à point pour améliorer d'autres chaussées impraticables.

Monsieur le Ministre, nous savons devant quelle tâche ardue vous vous trouvez à la veille de l'Exposition; mais nous connaissons aussi votre énergie, votre ténacité, votre bonne compréhension du travail.

Aussi, nous sommes certains que vous saurez faire face à toutes les difficultés qui se présenteront; nous vous faisons complètement confiance et le groupe libéral votera avec sérénité votre budget. (Applaudissements sur les bancs de la majorité.)

M. le Président. — Je me permets de répéter ce que j'ai déjà dit à plusieurs reprises et ce qui correspond à la fois à la tradition et au bon sens :

Les rapporteurs déposent le rapport sur ce qui s'est passé à la Commission des budgets. C'est à cela que doit se limiter leur intervention. Ils n'ont aucune qualité pour exposer, sous le couvert de leur titre de rapporteur, des idées générales et personnelles.

Les rapporteurs ont ensuite pour fonction, quand nous en sommes arrivés au stade de la discussion publique, de répondre aux observations qui leur ont été faites au sujet de leur rapport.

S'ils ont des idées personnelles à exprimer, ils n'ont qu'à se faire inscrire à la suite des autres orateurs, parce qu'alors ce n'est plus le rapporteur qui parle, mais un orateur, qui critique le budget comme il l'entend.

Voilà la réalité! J'ai tenu à le répéter pour qu'on ne recommence pas à l'occasion de l'examen d'un autre budget.

ORDRE DES TRAVAUX. — ORDE DER WERKZAAMHEDEN.

Communication du bureau. — Mededeling vanwege het bureau.

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous avions décidé que nous procéderions à 15 heures aux votes et à la fixation de notre ordre du jour pour la semaine prochaine.

Nous allons ajourner jusqu'à la semaine prochaine le vote sur les ordres du jour déposés en conclusion de l'interpellation de M. Van Hamme aux Ministres des Affaires économiques et des Classes moyennes, ceci à la demande de plusieurs membres.

En attendant que tous les membres soient rentrés en séance, nous allons donc fixer notre ordre du jour pour la semaine prochaine :

Mardi 7 février, à 10 heures, nous continuerons l'examen du budget du Ministère des Travaux publics et de la Reconstruction ainsi que celui du budget extraordinaire. Nous aborderons éventuellement le projet de loi autorisant des régularisations et allouant des crédits supplémentaires. En troisième lieu, nous pourrions discuter le budget du Ministère des Classes moyennes.

L'après-midi, prise en considération de propositions de loi; ensuite, examen des propositions de modifications au règlement de la Chambre, ceci également conformément à une demande exprimée par plusieurs membres. Puis, reprise de l'ordre du jour du matin.

Pour mercredi 8 février, la situation est plus compliquée :

Le matin, à 10 heures, nous aurons à examiner tous les projets qui se trouvaient déjà inscrits à l'ordre du jour de cette semaine et dont j'ai fait l'énumération jeudi dernier; ensuite viendra le projet de loi concernant l'emprunt de 677,200,000 francs pour les chemins de fer.

L'après-midi, à 14 heures, reprise de l'ordre du jour de mardi.

Jeudi 9 février, à 14 heures, reprise des ordres du jour de mardi matin et de mardi après-midi; poursuites à charge de membres de la Chambre (rapport 427); ensuite, votes nominatifs et vote sur les ordres du jour déposés en conclusion de l'interpellation de M. Van Hamme.

Etes-vous d'accord, Messieurs? (Assentiment.) Il en sera donc ainsi.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij hadden besloten dat wij om 15 uur zouden overgaan tot de stemmingen en tot het vaststellen van de dagorde voor toekomende week.

Wij zul'en de stemming uitstellen tot toekomende week over de dagorden neergelegd tot besluit van de interpellatie van de heer Van Hamme aan de heren Ministers van Economische Zaken en Middenstand, dit op aanvraag van verschillende leden.

In afwachting dat alle leden terug aanwezig zijn, gaan wij over tot het vaststellen van onze dagorde voor toekomende week :

Dinsdag 7 Februari, te 10 uur, vervolgen wij het onderzoek van de begroting van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw, alsmede dit van de buitengewone begroting. Gebeurlijk zullen wij eveneens het wetsontwerp aanvatten hetwelk voorlopige bijkredieten open. Ten derde, zouden wij tot de bespreking van de begroting van het Ministerie van Middenstand kunnen overgaan.

's Namiddags, inoverwegingneming van wetscoortstellen en de wijzigingen aan het reglement van de Kamer, dit eveneens ingevolge de aanvraag van sommige leden. Daarna, hervatting van de agenda van 's morgens.

Voor Woensdag 8 Februari is de toestand moeilijker :

's Morgens, te 10 uur, hebben wij alle ontwerpen te onderzoeken die voorkwamen op de dagorde van deze week en waarvan ik de opsomming verleden Donderdag gegeven heb; daarna komt het wetsontwerp betreffende de lening van 677,200,000 frank voor de spoerwegen.

's Namiddags, te 14 uur, hervatting van de dagorde van Dinsdag.

Donderdag 9 Februari, te 14 uur, hervatting van de dagorde van Dinsdagvoor- en -namiddag; vervolgingen ten laste van leden van de Kamer (verslag 427); daarna hoofdelijke stemmingen en stemming over de dagorden neergelegd tot besluit van de interpellatie van de heer Van Hamme.

Zijt u hiermede akkoord, Mijne Heren? (Instemming.) Aldus zal geschieden.

VOTES NOMINATIFS. — NAAMSTEMMINGEN.

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous allons suspendre la discussion générale pour procéder aux différents votes inscrits à notre ordre du jour.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij gaan nu de algemene bespreking schorsen om over te gaan tot de stemmingen die op onze dagorde voorkomen.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'AGRICULTURE POUR L'EXERCICE 1956.

Vote nominatif.

WETSONTWERP

HOUDENDE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET DIENSTJAAR 1956.

Naamstemming.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi. Er wordt overgegaan tot de naamstemming over het geheel van het wetsontwerp.

149 membres y prennent part.
149 leden nemen er deel aan.

98 répondent oui.
98 antwoorden ja.

49 répondent non.
49 antwoorden neen.

2 s'abstiennent.
2 onthouden zich.

En conséquence, la Chambre adopte. Le projet de loi sera transmis au Sénat.

Bijgevolg wordt het door de Kamer aangenomen. Het wetsontwerp zal overgemaakt worden aan de Senaat.

Ont répondu oui :

Hebben ja geantwoord :

MM. Anseele, Baccus, Becquevert, Bertelson, Blum, Bonjean, Boutet, Bracops, Brunfaut, Bureau, Castel, Chalmet, Cooremans, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cornet, Craeybeckx (Lode), Cudell, Cugnon, Daman, Debuinne, Deconinck, De Cooman, Dedoyard, De Gent, De Groote, Dejardin, De Keuleneir, De Kinder, Deltenre, Demets, Demuyter, Denis, Deruelles, Destenay, De Sweemer, Detiège, Devèze, D'hæseleer, Dieudonné, Diriken, Fayat, Feyaerts, Mme Fontaine-Borguet, MM. Gailly, Gelders, Geldof, Mme Groeser-Schroyens, MM. Grootjans, Hicguet, Housiaux, Hoyaux, Juste, Kronacker, Lahaye, Larock, Leburton, Lefebvre (René), Liebaert, Longeval, Major, Martel, Masquelier, Merchiers, Merlot (Joseph-Jean), Messinne, Mundeleer, Namèche, Paque (Simon), Peereboom, Peeters (Justin), Peiffer, Pierson, Rey, Rombaut, Rommée, Sainte, Saint-Remy, Sercu, Spaak, Spinoy, Tahon, Thielemans (Georges), Thys, Toubeau, Van Acker (Achille), Van Belle, Van Cleemput, Van der Schueren, Mme Vanderveken-Van de Plass, MM. Van Eynde, Van Glabbeke, Vangraefscheppe, Van Heupen, Van Winghe, Vercauteren, Violon, Wostyn et Huysmans.

Ont répondu non :

Hebben neen geantwoord :

MM. Bode, De Gryse, Dehandschutter, Delhache, Delwaide, Mme de Moor-Van Sina, M. Dequae, Mme De Riemaecker-Legot, MM. De Saeger, De Schryver, De Taeye, Dewulf, du Bus de Waraffe, Duuvivier, Eneman, Fimmers, Gendebien, Gillès de Pélichey, Goffin, Harmel, Heyman, Jacques, Jaminet, Lamalle, le Hodey, Loos, Nossent, Peeters (Lode), Pêtre, Philippart, Scheyven, Schot, Struyvel, Van Acker (Benoit), Van Caeneghem, Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Boeynants, Van den Daele, Van den Eynde (Jan), Van Elslande, Van Goey, Van Hamme (Emile), Van Royen, Verbiest, Verboven, Vergels, Verhamme (Camille), Wigny et Wirix.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Lalmand et Terfve.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de nous faire connaître le motif de leur abstention.

M. Terfve. — Nous nous sommes abstenus pour les motifs habituels.

PROJETS DE LOI PRÉSENTÉS PAR LA COMMISSION DES NATURALISATIONS.

WETSONTWERPEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE NATURALISATIËN VOORGESTELD.

M. le Président. — Nous abordons l'examen des projets de loi de naturalisation, dont la prise en considération a eu lieu la semaine dernière.

Wij gaan over tot het onderzoek van de wetsontwerpen over de naturalisatie, die verleden week in overweging werden genomen.

*Naturalisation ordinaire
(avec dispense du droit d'enregistrement
et de la condition de résidence).*

Feuilleton n° 1.

*Gewoon burgerschap
(met vrijstelling van het registratierecht
en van de verblijfsvereiste).*

Lijst n° 1.

Article unique. La naturalisation ordinaire avec dispense du droit d'enregistrement et de la condition de résidence est accordée à :

Enig artikel. Gewoon burgerschap met vrijstelling van het registratierecht en van de verblijfsvereiste wordt verleend aan :

de Brock, Eduardus-Johannes, né à Sluis (Pays-Bas) le 18 septembre 1895, concierge à l'ambassade de Belgique à La Haye (Pays-Bas).

de Brock, Eduardus-Johannes, né à Sluis (Nederland) op 18 September 1895, huisbewaarder bij de ambassade van België te 's-Gravenhage (Nederland).

de Brock, Pieter-Johannes, né à La Haye (Pays-Bas) le 12 décembre 1921, huissier à l'ambassade de Belgique à La Haye (Pays-Bas).

de Brock, Pieter-Johannes, geboren te 's-Gravenhage (Nederland) op 12 December 1921, bode bij de ambassade van België te 's-Gravenhage (Nederland).

Cuker, Naftul-Benjamin, né à Brzeziny (Pologne) le 16 juillet 1899, commerçant en maroquinerie, à Hasselt (Limbourg).	Fajgenblat, Hersz-Dawid, né à Włoszczowa (Pologne) le 6 février 1902, boulanger, à Anderlecht (Brabant).
Cuker, Naftul-Benjamin, geboren te Brzeziny (Polen) op 16 Juli 1899, marokijnbewerker, te Hasselt (Limburg).	Fajgenblat, Hersz-Dawid, geboren te Włoszczowa (Polen) op 6 Februari 1902, bakker, te Anderlecht (Brabant).
Decsi, Janos, né à Tokod (Hongrie) le 8 août 1927, ouvrier mineur, à Eijsden (Limburg).	Fass, Osias, né à Ulanow (Pologne) le 24 mars 1906, diamantaire, à Anvers.
Decsi, Janos, geboren te Tokod (Hongarije) op 8 Augustus 1927, mijnwerker, te Eijsden (Limburg).	Fass, Osias, geboren te Ulanow (Polen) op 24 Maart 1906, diamantbewerker, te Antwerpen.
de Gennaro, Domenico, né à Bucarest (Roumanie) le 14 avril 1922, plombier-zingueur, à Mons (Hainaut).	Feiner, Ozyasz, né à Mosciszka (Pologne) le 15 juin 1909, négociant de diamants, à Ixelles (Brabant).
de Gennaro, Domenico, geboren te Boekarest (Roemenië) op 14 April 1922, loodgieter-zinkbewerker, te Bergen (Henegouwen).	Feiner, Ozyasz, geboren te Mosciszka (Polen) op 15 Juni 1909, diamanthandelaar, te Elsene (Brabant).
de Kloboukoff, Léonide, né à Białystock (Russie) le 27 août 1910, dessinateur, à Uccle (Brabant).	Feldberg, Moritz, né à Cologne/Lindenthal (Allemagne) le 15 novembre 1921, commerçant, à Uccle (Brabant).
de Kloboukoff, Léonide, geboren te Białystock (Rusland) op 27 Augustus 1910, tekenaar, te Ukkel (Brabant).	Feldberg, Moritz, geboren te Keulen/Lindenthal (Duitsland) op 15 November 1921, handelaar, te Ukkel (Brabant).
de Landtsheer, Manuel, né à Pasajes de San Pedro (Espagne) le 28 décembre 1927, employé, à Anderlecht (Brabant).	Fidler, Wolf, né à Lodz (Pologne) le 16 août 1891, commerçant, à Bruxelles.
de Landtsheer, Manuel, geboren te Pasajes de San Pedro (Spanje) op 28 December 1927, bediende, te Anderlecht (Brabant).	Fidler, Wolf, geboren te Lodz (Polen) op 16 Augustus 1891, handelaar, te Brussel.
Delannay, Juliette-Marie-Clémence, née au Havre (France) le 19 octobre 1896; elle réside à Dampremy (Hainaut).	Filiputti, Alfonso-Severino, né à Rotzo (Italie) le 11 janvier 1920, patron peintre, à Tamines (Namur).
Delannay, Juliette-Marie-Clémence, geboren te Le Havre (Frankrijk) op 19 October 1896; zij verblijft te Dampremy (Henegouwen).	Filiputti, Alfonso-Severino, geboren te Rotzo (Italië) op 11 Januari 1920, meester schilder, te Tamines (Namen).
Delektka, Anna, née à Sojkowa (Pologne) le 15 mai 1917, laveuse, à Saint-Josse-ten-Noode (Brabant).	Fingerhut, Wolf, né à Cracovie (Pologne) le 11 juillet 1907, patron fourreur, à Schaerbeek (Brabant).
Delektka, Anna, geboren te Sojkowa (Polen) op 15 Mei 1917, vrouw in een wasserij, te Sint-Joost-ten-Noode (Brabant).	Fingerhut, Wolf, geboren te Krakau (Polen) op 11 Juli 1907, pelsmaker, te Schaerbeek (Brabant).
de Nicolas y Moreno, Alfredo, né à Baracaldo (Espagne) le 13 mai 1925, chauffeur d'automobile, à Tamines (Namur).	Florczak, Bernhard, né à Godenswege (Allemagne) le 20 décembre 1919, pensionné, à Damprémy (Hainaut).
de Nicolas y Moreno, Alfredo, geboren te Baracaldo (Spanje) op 13 Mei 1925, autovoerder, te Tamines (Namen).	Florczak, Bernhard, geboren te Godenswege (Duitsland) op 20 December 1919, gepensioneerd mijnwerker, te Damprémy (Hengouwen).
Dineff, Kolu, né à Dolno-Panitcherevo (Bulgarie) le 13 juillet 1902, grossiste en articles de droguerie, à Liège.	Flörsheim, Flora-Blümchen, née à Hambourg (Allemagne) le 9 septembre 1891; elle réside à Anvers.
Dineff, Kolu, geboren te Dolno-Panitcherevo (Bulgarije) op 13 Juli 1902, groothandelaar in drogerijwaren, te Luik.	Flörsheim, Flora-Blümchen, geboren te Hamburg (Duitsland) op 9 September 1891; zij verblijft te Antwerpen.
Djokadzé, Artchil, né à Tiflis (Russie) le 1 ^{er} août 1902, garagiste à Schaerbeek (Brabant).	Folk, Herszko-Moszko, né à Zwierzyn (Pologne) le 15 avril 1901, ouvrier horloger, à Schaerbeek (Brabant).
Djokadzé, Artchil, geboren te Tiflis (Rusland) op 1 Augustus 1902, garagehouder, te Schaerbeek (Brabant).	Folk, Herszko-Moszko, geboren te Zwierzyn (Polen) op 15 April 1901, uurwerkmaker, te Schaerbeek (Brabant).
Eichmann, Erich-Alfons, né à Pyzdrach (Pologne) le 16 août 1921, boucher, à Eijsden (Limbourg).	Frysz, Sura, née à Przedborg (Pologne) le 14 avril 1896, commerçante, à Anvers.
Eichmann, Erich-Alfons, geboren te Pyzdrach (Polen) op 16 Augustus 1921, slager, te Eijsden (Limburg).	Frysz, Sura, geboren te Przedborg (Polen) op 14 April 1896, handelaarster, te Antwerpen.
Eisenberg, Samuel, né à Kosice (Tchécoslovaquie) le 19 mars 1913, courtier en diamants, à Schaerbeek (Brabant).	Gartner, Chyja, né à Nowy Sacz (Pologne) le 20 juin 1913, diamantaire, à Anvers.
Eisenberg, Samuel, geboren te Kosice (Tsjechoslovakië) op 19 Maart 1913, diamanthandelaar, te Schaerbeek (Brabant).	Gartner, Chyja, geboren te Nowy-Sacz (Polen) op 20 Juni 1913, diamantbewerker, te Antwerpen.
Eisenberg, Siegmund, né à Leipzig (Allemagne) le 11 juin 1915, pelleter, à Schaerbeek (Brabant).	Geszler, Katalin, née à Budaörs (Hongrie) le 9 août 1916, infirmière, à Uccle (Brabant).
Eisenberg, Siegmund, geboren te Leipzig (Duitsland) op 11 Juni 1915, bontbewerker, te Schaerbeek (Brabant).	Geszler, Katalin, geboren te Budaörs (Hongarije) op 9 Augustus 1916, ziekenverpleegster, te Ukkel (Brabant).
<i>Naturalisation ordinaire.</i>	
<i>Feuilleton n° 7.</i>	
<i>Gewoon burgerschap.</i>	
<i>Lijst n° 7.</i>	
Article unique. La naturalisation ordinaire est accordée à :	
Enig artikel. Gewoon burgerschap wordt verleend aan :	
Emmel, Jakob-Rudolf, né à Hambourg (Allemagne) le 22 juillet 1906, administrateur de société, à Forest (Brabant).	Gielkens, Wilhelm, né à Tuideren (Pays-Bas) le 22 octobre 1923, garagiste, à Molenebeersel (Limbourg).
Emmel, Jakob-Rudolf, geboren te Hamburg (Duitsland) op 22 Juli 1906, vennootschaapsbeheerder, te Vorst (Brabant).	Gielkens, Wilhelm, geboren te Tuideren (Nederland) op 22 October 1923, garagehouder, te Molenebeersel (Limburg).
Erbsman, Szymon, né à Nowosiolki (Pologne) le 1 ^{er} janvier 1919, fabricant, à Schaerbeek (Brabant).	Giesbers, Petrus-Johannes, né à Amsterdam (Pays-Bas) le 7 août 1920, trieur, à Anvers.
Erbsman, Szymon, geboren te Nowosiolki (Polen) op 1 Januari 1919, fabrikant, te Schaerbeek (Brabant).	Giesbers, Petrus-Johannes, geboren te Amsterdam (Nederland) op 7 Augustus 1920, sorteerd, te Antwerpen.
<i>Goldfischer, Leibisch, né à Médénice (Pologne) le 28 mars 1905, maroquinier, à Anderlecht (Brabant).</i>	
<i>Goldfischer, Leibisch, geboren te Médénice (Poien) op 28 Maart 1905, marokijnwerker, te Anderlecht (Brabant).</i>	

Gotlib, Szlama, né à Varsovie (Pologne) le 18 février 1923, pelleter, à Bruxelles.

Gotlib, Szlama, geboren te Warschau (Polen) op 18 Februari 1923, bontwerker, te Brussel.

Greefhorst, Johannes, né à Leusden (Pays-Bas) le 16 juillet 1908, domestique, à Heverlee (Brabant).

Greefhorst, Johannes, geboren te Leusden (Nederland) op 16 Juli 1908, huisknecht, te Heverlee (Brabant).

Grilli, Aurelio, né à Atina (Italie) le 28 janvier 1931, cimentier-mosaïste, à Andrimont (Liège).

Grilli, Aurelio, geboren te Atina (Italië) op 28 Januari 1931, mozaïekwerker, te Andrimont (Luik).

Griner, Motel (dit Moritz), né à Zanoscie (Pologne) le 10 février 1900, commerçant, à Charleroi (Hainaut).

Griner, Motel (genaamd Moritz), geboren te Zanoscie (Polen) op 10 Februari 1900, handelaar, te Charleroi (Henegouwen).

Gross (dit Holzmann), Max, né à Vienne (Autriche) le 14 mars 1909, commerçant, à Gilly (Hainaut).

Gross (genaamd Holzmann), Max, geboren te Wenen (Oostenrijk) op 14 Maart 1909, handelaar, te Gilly (Henegouwen).

Grünfeld, Rudolf, né à Nyiregyhaza (Hongrie) le 14 octobre 1911, vendeur, à Bruxelles.

Grünfeld, Rudolf, geboren te Nyiregyhaza (Hongarije) op 14 October 1911, verkoper, te Brussel.

Naturalisation ordinaire.

Feuilleton n° 8.

Gewoon burgerschap.

Lijst n° 8.

Article unique. La naturalisation ordinaire est accordée à :

Enig artikel. Gewoon burgerschap wordt verleend aan :

Grynsberg, David, né à Bochnia (Pologne) le 19 mars 1923, diamantaire, à Anvers.

Grynsberg, David, geboren te Bochnia (Polen) op 19 Maart 1923, diamantbewerker, te Antwerpen.

Gudanski, Meier, né à Varsovie (Pologne) le 30 janvier 1929, ingénieur-technicien, à Uccle (Brabant).

Gudanski, Meier, geboren te Warschau (Polen) op 30 Januari 1929, technisch-ingenieur, te Ukkel (Brabant).

Guering, Georges, né à Tunis (Tunisie) le 14 novembre 1925, officier de marine, à Saint-Gilles-lez-Bruxelles.

Guering, Georges, geboren te Tunis (Tunesië) op 14 November 1925, marineofficier, te Sint-Gillis-bij-Brussel.

Gutwein, Josei, né à Nowy-Sacz (Pologne) le 28 janvier 1902, cliveur de diamants, à Anvers.

Gutwein, Josef, geboren te Nowy-Sacz (Polen) op 28 Januari 1902, diamantkloover, te Antwerpen

Haahs, Helene-Josefine, née à Cologne-Ehrenfeld (Allemagne) le 2 novembre 1906, directrice de société, à Bruxelles.

Haahs, Helene-Josefine, geboren te Keulen-Ehrenfeld (Duitsland) op 2 November 1906, vennootschapsdirecteur, te Brussel.

Hagymasi, Anna-Roza, née à Budapest (Hongrie) le 30 novembre 1923, concierge, à Bruges (Flandre occidentale).

Hagymasi, Anna-Roza, geboren te Boedapest (Hongarije) op 30 November 1923, huisbewaarder, te Brugge (West-Vlaanderen).

Handszer, Bronia, née à Varsovie (Pologne) le 13 septembre 1899, commerçante, à Koekelberg (Brabant).

Handszer, Bronia, geboren te Warschau (Polen) op 13 September 1899, handelaarster, te Koekelberg (Brabant).

Hassa, Edwin, né à Escaudain (France) le 4 février 1930, chauffeur d'auto, à Biévéne (Hainaut).

Hassa, Edwin, geboren te Escaudain (Frankrijk) op 4 Februari 1930, autobestuurder, te Bever (Henegouwen).

Hayot, Claude-Jacques, né à Paris (France) le 1er octobre 1931, aide-maçon, à Forrières (Luxembourg).

Hayot, Claude-Jacques, geboren te Parijs (Frankrijk) op 1 October 1931, metserdiender, te Forrières (Luxemburg).

Hazan, Yuda, né à Magnissa (Egypte) en 1906, administrateur de sociétés, à Elisabethville (Congo belge).

Hazan, Yuda, geboren te Magnissa (Egypte) in 1906, beheerder van vennootschappen, te Elisabethstad (Belgisch Congo).

Herszlikowicz, Nuchim, né à Wolbrom (Pologne) le 29 juillet/11 août 1908, tailleur d'habits, à Molenbeek-Saint-Jean (Brabant).

Herszlikowicz, Nuchim, geboren te Wolbrom (Polen) op 29 Juli/11 Augustus 1908, kleermaker, te Sint-Jans-Molenbeek (Brabant).

Hirsch, Ernst-Wilhelm-Theodor, né à Hambourg (Allemagne) le 29 septembre 1901, cuisinier, à Brasschaat (Anvers).

Hirsch, Ernst-Wilhelm-Theodor, geboren te Hamburg (Duitsland) op 29 September 1901, kok, te Brasschaat (Antwerpen).

Hirsch, Berei, né à Cracovie (Pologne) le 29 avril 1906, commerçant, à Anvers.

Hirsch, Berel, geboren te Krakau (Polen) op 29 April 1906, handelaar, te Antwerpen.

Hornyak, Rudolf, né à Budapest (Hongrie) le 5 janvier 1916, délégué médical, à Grandvoir (Luxembourg).

Hornyak, Rudolf, geboren te Boedapest (Hongarije) op 5 Januari 1916, medisch afgevaardigde, te Grandvoir (Luxemburg).

Horowitz, Fischel, né à Dukla (Pologne) le 15 janvier 1903, cli-veur de diamants, à Anvers.

Horowitz, Fischel, geboren te Dukla (Polen) op 15 Januari 1903, diamantkloover, te Antwerpen.

Hunyadi, Reszö, né à Budapest (Hongrie) le 4 mars 1902, fourreur, à Gand (Flandre orientale).

Hunyadi, Reszö, geboren te Boedapest (Hongarije) op 4 Maart 1902, pelsenmaker, te Gent (Oost-Vlaanderen).

Inowlocki, Abram, né à Wolbrom (Pologne) le 24 mai 1903, fabricant, à Koekelberg (Brabant).

Inowlocki, Abram, geboren te Wolbrom (Polen) op 24 Mei 1903, fabrikant, te Koekelberg (Brabant).

Jagiela, Léonard, né à Zawierce (Pologne) le 1er juillet 1922, ajusteur, à Châtelineau (Hainaut).

Jagiela, Léonard, geboren te Zawierce (Polen) op 1 Juli 1922, paswerker, te Châtelineau (Henegouwen).

Jakubowicz, Fisz, né à Lodz (Pologne) le 10 janvier 1920, commerçant en maroquinerie, à Forest (Brabant).

Jakubowicz, Fisz, geboren te Lodz (Polen) op 10 Januari 1920, handelaar in marokijnwaren, te Vorst (Brabant).

Jakubowicz, Jehuda, né à Przedborg (Pologne) le 14 juin 1924, restaurateur, à Bruxelles.

Jakubowicz, Jehuda, geboren te Przedborg (Polen) op 14 Juni 1924, restauratiehouder, te Brussel.

Jarczynski, Jean, né à Sanvignes-les-Mines (France) le 20 août 1922, ouvrier mineur, à Strépy-Bracquegnies (Hainaut).

Jarczynski, Jean, geboren te Sanvignes-les-Mines (Frankrijk) op 20 Augustus 1922, mijnwerker, te Strépy-Bracquegnies (Hene-gouwen).

Jensch, Bruno-Günter, né à Döbeln (Allemagne) le 27 septem-bre 1921, secrétaire commercial, à Bruxelles.

Jensch, Bruno-Günter, geboren te Döbeln (Duitsland) op 27 Sep-tember 1921, handelsssecretaris, te Brussel.

Jucht, Jakob-Icek, né à Zamosc (Pologne) le 15 août 1888, cour-tier en diamants, à Anvers.

Jucht, Jakob-Icek, geboren te Zamosc (Polen) op 15 Augus-tus 1888, diamantmakelaar, te Antwerpen.

Juszczakiewicz, Leszek-Jan-Karol, né à Cracovie (Pologne) le 31 mars 1910, ingénieur à Boma (Congo belge).

Juszczakiewicz, Leszek-Jan-Karol, geboren te Krakau (Polen) op 31 Maart 1910, ingenieur, te Boma (Belgisch Congo).

Kacelenbogen, Moszek, né à Ruda Guzowska (Pologne) le 8 janvier 1909, fourreur, à Forest (Brabant).

Kacelenbogen, Moszek, geboren te Ruda Guzowska (Polen) op 8 Januari 1909, bontbewerker, te Vorst (Brabant).

Mellinger, Baruch, né à Sanok (Pologne) le 15 septembre 1908, ouvrier, à Anvers.

Mellinger, Baruch, geboren te Sanok (Polen) op 15 September 1908, arbeider, te Antwerpen.

Menache, Albert, né au Caire (Egypte) le 12 septembre 1912, conseiller d'organisation, à Elisabethville (Congo belge).

Menache, Albert, geboren te Kaïro (Egypte) op 12 September 1912, adviseur, te Elisabethstad (Belgisch Congo).

Merks, Willem-Christiaan, né à Zandvoort (Pays-Bas) le 10 juillet 1930, aide-magasinier, à Kapellen (Anvers).

Merks, Willem-Christiaan, geboren te Zandvoort (Nederland) op 10 Juli 1930, hulpmagazijnier, te Kapellen (Antwerpen).

Mertens, Antonius-Gerardus-Maria, né à Roosendaal en Nispen (Pays-Bas) le 30 mai 1903, directeur de production, à Anvers.

Mertens, Antonius-Gerardus-Maria, geboren te Roosendaal en Nispen (Nederland) op 30 Mei 1903, productieleider, te Antwerpen.

Meyer, Kurt-Robert, né à Hagen (Allemagne) le 28 avril 1898, administrateur de société, à Schaarbeek (Brabant).

Meyer, Kurt-Robert, geboren te Hagen (Duitsland) op 28 April 1898, beheerde van vennootschap, te Schaarbeek (Brabant).

Mierscheid, Victor, né à Rotterdam (Pays-Bas) le 23 septembre 1920, représentant de commerce, à Molenbeek-Saint-Jean (Brabant).

Mierscheid, Victor, geboren te Rotterdam (Nederland) op 23 September 1920, handelsvertegenwoordiger, te Sint-Jans-Molenbeek (Brabant).

Mol, Cornelis, né à Oudenbosch (Pays-Bas) le 12 juillet 1903, employé, à Hal (Brabant).

Mol, Cornelis, geboren te Oudenbosch (Nederland) op 12 Juli 1903, bediende te Halle (Brabant).

Molinier, Françoise-Maxillendé-Emilie-Marie, née à Caudry (France) le 22 janvier 1924, religieuse, à Wez-Velvain (Hainaut).

Molinier, Françoise-Maxillendé-Emilie-Marie, geboren te Caudry (Frankrijk) op 22 Januari 1924, kloosterlinge, te Wez-Velvain (Henegouwen).

Mugica-Gonzalez, Angel, né à San Sebastian (Espagne) le 12 décembre 1929, coiffeur, à Gand (Flandre orientale).

Mugica-Gonzalez, Angel, geboren te San Sebastian (Spanje) op 12 December 1929, haarkapper, te Gent (Oost-Vlaanderen).

Nalbandian, Rosa-Mystica, née à Constantinople (Turquie) le 15 mai 1922; elle réside à Ixelles (Brabant).

Nalbandian, Rosa-Mystica, geboren te Konstantinopel (Turkije) op 15 Mei 1922; zij verblijft te Elsene (Brabant).

Neuman, Szmul-Zajmwel, né à Kalisz (Pologne) le 28 juillet 1908, commerçant, à Bruxelles.

Neuman, Szmul-Zajmwel, geboren te Kalisz (Polen) op 28 Juli 1908, handelaar, te Brussel.

Papuga, Janos, né à Pecsmanyatelep (Hongrie) le 2 mai 1903, ajusteur, à Bruxelles.

Papuga, Janos, geboren te Pecsmanyatelep (Hongarije) op 2 Mei 1903, paswerker, te Brussel.

Perel, Icek, né à Kozie-Glowy (Pologne) le 4 avril 1916, commerçant, à Louvain (Brabant).

Perel, Icek, geboren te Kozie-Glowy (Polen) op 4 April 1916, handelaar, te Leuven (Brabant).

Perel, Joszyja-Josef, né à Varsovie (Pologne) le 22 mars 1904, tailleur d'habits, à Bruxelles.

Perel, Joszyja-Jozef, geboren te Warschau (Polen) op 22 Maart 1904, kleermaker, te Brussel.

Perez Martinez, Alberto, né à Portugalete (Espagne) le 14 décembre 1928, aide-mécanicien, à Anderlecht (Brabant).

Perez Martinez, Alberto, geboren te Portugalete (Spanje) op 14 December 1928, hulpmecanicien, te Anderlecht (Brabant).

Petrides, Michel, né à Makri (Turquie) le 15 septembre 1918, mécanicien, à Léopoldville (Congo belge).

Petrides, Michel, geboren te Makri (Turkije) op 15 September 1918, werktuigkundige, te Leopoldstad (Belgisch Congo).

Petteni, Pasquale, né à Vigano san Martino (Italie) le 20 mai 1911, ouvrier monteur, à Schaarbeek (Brabant).

Petteni, Pasquale, geboren te Vigano san Martino (Italië) op 20 Mei 1911, monteerder, te Schaarbeek (Brabant).

Pokora, Teodor, né à Mielleszyn (Pologne) le 17 octobre 1903, négociant, à Liège.

Pokora, Teodor, geboren te Mieleszyn (Polen) op 17 October 1903, handelaar, te Luik.

Polakoff, Joseph, né à Minsk (Russie) le 30 décembre 1907, négociant en diamants, à Schaerbeek (Brabant).

Polakoff, Joseph, geboren te Minsk (Rusland) op 30 December 1907, diamanthandelaar, te Schaarbeek (Brabant).

Pollak, Salomon, né à Knihinin (Pologne) le 16 mai 1906, marchand tailleur, à Linkebeek (Brabant).

Pollak, Salomon, geboren te Knihinin (Polen) op 16 Mei 1906, kleermaker, te Linkebeek (Brabant).

Naturalisation ordinaire.

Feuilleton n° 11.

Gewoon burgerschap.

Lijst n° 11.

Article unique. La naturalisation ordinaire est accordée à :

Enig artikel. Gewoon burgerschap wordt verleend aan :

Popper, Erna, née à Budapest (Hongrie) le 25 juillet 1904, artiste peintre, à Elisabethville (Congo belge).

Popper, Erna, geboren te Boedapest ('Hongarije) op 25 Juli 1904, kunstschilderes, te Elisabethstad (Belgisch Congo).

Prejzerowicz, Majlek, né à Olsztyń, Kielce (Pologne) le 28 décembre 1890, commerçant ambulant, à Grivegnée (Liège).

Prejzerowicz, Majlek, geboren te Olsztyń, Kielce (Polen) op 28 December 1890, leurhandelaar, te Grivegnée (Luik).

Prinz, Arthur, né à Lemberg (Pologne) le 3 juin 1910, directeur technique, à Bruxelles.

Prinz, Arthur, geboren te Lemberg (Polen) op 3 Juni 1910, technisch directeur, te Brussel.

Pröbszl, Bela, né à Felsögalla (Hongrie) le 20 septembre 1927, ajouteur, à Liège.

Pröbszl, Bela, geboren te Felsögalla (Hongarije) op 20 September 1927, bankwerker, te Luik.

Pyrgies, Joseph, né à Gilowice (Pologne) le 10 janvier 1904, ouvrier, à Bruxelles.

Pyrgies, Joseph, geboren te Gilowice (Polen) op 10 Januari 1904, arbeider, te Brussel.

Quiram, Reinhold, né à Steinberg (Pologne) le 13 janvier 1918, mineur, à Blandain (Hainaut).

Quiram, Reinhold, geboren te Steinberg (Polen) op 13 Januari 1918, mijnwerker, te Blandain (Henegouwen).

Rand, Mojzesz, né à Limanowa (Pologne) le 24 novembre 1912, diamantaire, à Berchem (Anvers).

Rand, Mojzesz, geboren te Limanowa (Polen) op 24 November 1912, diamanthandelaar, te Berchem (Antwerpen).

Rebella, Guido-Giuseppe-Felice, né à Alessandria Cristo (Italie) le 12 mars 1927, commerçant, à Mons (Hainaut).

Rebella, Guido-Giuseppe-Felice, geboren te Alessandria Cristo (Italië) op 12 Maart 1927, handelaar, te Bergen (Henegouwen).

Reich recta Weisengrün, Sindel, né à Sambor (Autriche) le 16 juin 1910, commerçant en jouets, à Saint-Gilles-lez-Bruxelles.

Reich recta Weisengrün, Sindel, geboren te Sambor (Oostenrijk) op 16 Juni 1910, handelaar in speelgoed, te Sint-Gillis-bij-Brussel.

Reis, Ernest, né à Heisdorf (grand-duché de Luxembourg) le 25 juillet 1925, ouvrier d'usine, à Messancy (Luxembourg).

Reis, Ernest, geboren te Heisdorf (groothertogdom Luxemburg) op 25 Juli 1925, fabrieksarbeider, te Messancy (Luxemburg).

Revuelta, Manuel, né à Campo (Espagne) le 2 décembre 1905, ouvrier carrier, à Ecaussinnes-d'Enghien (Hainaut).

Revuelta, Manuel, geboren te Campo (Spanje) op 2 December 1905, steenkapper, te Ecaussinnes-d'Enghien (Henegouwen).

Riff, Hermann, né à Vysny Svidnik (Tchécoslovaquie) le 18 mars 1900, diamantaire, à Anvers.

Riff, Hermann, geboren te Vysny Svidnik (Tsjechoslovakië) op 18 Maart 1900, diamantbewerker, te Antwerpen.

- Rigal, Yvette-Ghislaine-Léopoldine, née à Tavaux (France) le 2 janvier 1932, coiffeuse, à Falisolle (Namur).
- Rigal, Yvette-Ghislaine-Léopoldine, geboren te Tavaux (Frankrijk), op 2 Januari 1932, kapster, te Falisolle (Namen).
- Rosen, Maurice, né à Amsterdam (Pays-Bas) le 14 février 1908, diamantaire, à Anvers.
- Rosen, Maurice, geboren te Amsterdam (Nederland) op 14 Februari 1908, diamantbewerker, te Antwerpen.
- Rosenberg, Jacques, né à Terespol (Pologne) le 15 mars 1895, traducteur juré, à Koekelberg (Brabant).
- Rosenberg, Jacques, geboren te Terespol (Polen) op 15 Maart 1895, beeldigt vertaler, te Koekelberg (Brabant).
- Rotenbach, Lewi-Icek, né à Zdunska Wola (Pologne) le 20 octobre 1907, négociant, à Jemeppe (Liège).
- Rotenbach, Lewi-Icek, geboren te Zdunska Wola (Polen) op 20 October 1907, handelaar, te Jemeppe (Luik).
- Rotner, Israël, né à Varsovie (Pologne) le 8 mai 1909, diamantaire, à Deurne (Anvers).
- Rotner, Israël, geboren te Warschau (Polen) op 8 Mei 1909, diamantbewerker, te Deurne (Antwerpen).
- Rottenberg, Gisela, née à Luxembourg (grand-duché de Luxembourg) le 9 juillet 1931, commissaire de sociétés, à Bruxelles.
- Rottenberg, Gisela, geboren te Luxemburg (groothertogdom Luxemburg) op 9 Juli 1931, commissaris van vennootschappen, te Brussel.
- Rötzer, Leopold-Franz-Josef, né à Vienne (Autriche) le 31 mars 1907, restaurateur, à Waremme (Liège).
- Rötzer, Leopold-Franz-Josef, geboren te Wenen (Oostenrijk) op 31 Maart 1907, restauratiehouder, te Borgworm (Luik).
- Rozenbaum, Mordko, né à Pulawy (Pologne) le 28 novembre 1910, marchand tailleur, à Ixelles (Brabant).
- Rozenbaum, Mordko, geboren te Pulawy (Polen) op 28 November 1910, meester kleermaker, te Elsene (Brabant).
- Rozenberg, Ela, née à Varsovie (Pologne) le 14 juillet 1913, diamantaire, à Anvers.
- Rozenberg, Ela, geboren te Warschau (Polen) op 14 Juli 1913, diamantbewerker, te Antwerpen.
- Rozenblit, Moszek, né à Tomaszow (Pologne) le 16 novembre 1911, fabricant de meubles, à Anvers.
- Rozenblit, Moszek, geboren te Tomaszow (Polen) op 16 November 1911, meubelmaker, te Antwerpen.
- Ruisch, Wouter, né à Rotterdam (Pays-Bas) le 12 août 1928, aide-infirmier, à Mortsel (Anvers).
- Ruisch, Wouter, geboren te Rotterdam (Nederland) op 12 Augustus 1928, hulp-ziekenverpleger, te Mortsel (Antwerpen).
- Rybicky, Andrej, né à Fekisovce (Tchécoslovaquie) le 20 janvier 1929, ouvrier mineur, à Havré (Hainaut).
- Rybicky, Andrej, geboren te Fekisovce (Tsjechoslovakije) op 20 Januari 1929, mijnwerker, te Havré (Henegouwen).
- Rychly, Frantisek-Jakub, né à Holice (Tchécoslovaquie) le 12 avril 1901, commerçant, à Ixelles (Brabant).
- Rychly, Frantisek-Jakub, geboren te Holice (Tsjechoslovakije) op 12 April 1901, handelaar, te Elsene (Brabant).
- Naturalisation ordinaire.
- Feuilleton n° 12.**
- Gewoon burgerschap.**
- Lijst n° 12.**
- Article unique.** La naturalisation ordinaire est accordée à :
- Enig artikel.** Gewoon burgerschap wordt verleend aan :
- Sabatini, Sirio, né à Massa Marittima (Italie) le 23 juillet 1913, mécanicien, à Charleroi (Hainaut).
- Sabatini, Sirio, geboren te Massa Marittima (Italië) op 23 Juli 1913, mechanicien, te Charleroi (Henegouwen).
- Sala, Beniamino, né à Milan (Italie) le 31 août 1898, géomètre, à Stanleyville (Congo belge).
- Sala, Beniamino, geboren te Milaan (Italië) op 31 Augustus 1898, landmeter, te Stanleystad (Belgisch Congo).
- Salah, Daoud, né au Caire (Egypte) le 7 janvier 1916, représentant de commerce, à Uccle (Brabant).
- Salah, Daoud, geboren te Kairo (Egypte) op 7 Januari 1916, handelsvertegenwoordiger, te Ukkel (Brabant).
- Samsatl, Abdul-Kerim, né à Istanbul (Turquie) le 16 juin 1886, ouvrier peintre, à Jette (Brabant).
- Samsatl, Abdul-Kerim, geboren te Stamboel (Turkije) op 16 Juni 1886, schilder, te Jette (E abant).
- Sandel, Jakob, né à Slavonski Brod (Yugoslavie) le 28 août 1905, négociant, à Liège.
- Sandel, Jakob, geboren te Slavonski Brod (Joegoslavië) op 28 Augustus 1905, handelaar, te Luik.
- Savenco, Vadim, né à Kichinev (Roumanie) le 12 juillet 1905, commerçant, à Mons (Hainaut).
- Savenco, Vadim, geboren te Kichinev (Roemenië) op 12 Juli 1905, handelaar, te Bergen (Henegouwen).
- Sawczuk, Michal, né à Miastkowicze (Pologne) le 4 novembre 1912, ouvrier mineur, à Moignée (Namur).
- Sawczuk, Michal, geboren te Miastkowicze (Polen) op 4 November 1912, mijnwerker, te Moignée (Namen).
- Scheffer, Andreas, né à Lackova (Tchécoslovaquie) le 15 avril 1904, ouvrier, à Schoten (Anvers).
- Scheffer, Andreas, geboren te Lackova (Tsjechoslovakije) op 15 April 1904, werkman, te Schoten (Antwerpen).
- Schwab, Karl, né à Saarbrücken (Sarre) le 8 juillet 1925, tailleur, à Herentals (Anvers).
- Schwab, Karl, geboren te Saarbrücken (Saar) op 8 Juli 1925, kleermaker, te Herentals (Antwerpen).
- Seifman, David, né à Chrzanow (Pologne) le 25 novembre 1897, grossiste en maroquinerie, à Bruxelles.
- Seifman, David, geboren te Chrzanow (Polen) op 25 November 1897, gróothandelaar in marokijnwaren, te Brussel.
- Seleznoff, Nicolas, né à Cannes (France) le 11 avril 1907, ingénieur civil, à Ixelles (Brabant).
- Seleznoff, Nicolas, geboren te Cannes (Frankrijk) op 11 April 1907, burgerlijk ingenieur, te Elsene (Brabant).
- Silberring, Moise, né à Minsk (Russie) le 16 mai 1892, tailleur d'habits, à Anderlecht (Brabant).
- Silberring, Moise, geboren te Minsk (Rusland) op 16 Mei 1892, kleermaker, te Anderlecht (Brabant).
- Silberschmidt, Werner-Henry, né à Cologne-Sülz (Allemagne) le 22 février 1927, employé, à Jette (Brabant).
- Silberschmidt, Werner-Henry, geboren te Keulen-Sülz (Duitsland) op 22 Februari 1927, bediende, te Jette (Brabant).
- Silberstein, Samuil, né à Marghita (Roumanie) le 25 mai 1920, cliveur de diamants, à Anvers.
- Silberstein, Samuil, geboren te Marghita (Roemenië) op 25 Mei 1920, diamantkloper, te Antwerpen.
- Springut, Willy, né à Francfort-sur-Main (Allemagne) le 29 novembre 1914, commerçant, à Jette (Brabant).
- Springut, Willy, geboren te Francfort-aan-Main (Duitsland) op 29 November 1914, handelaar, te Jette (Brabant).
- Steenbergen, Gerardus-Johannes, né à Gouda (Pays-Bas) le 5 octobre 1922, professeur, à Borgerhout (Anvers).
- Steenbergen, Gerardus-Johannes, geboren te Gouda (Nederland) op 5 October 1922, leraar, te Borgerhout (Antwerpen).
- Stoffel, Jacques-Léon-Henri, né à Ransart (Belgique) le 30 septembre 1929, professeur, à Ransart (Hainaut).
- Stoffel, Jacques-Léon-Henri, geboren te Ransart (België) op 30 September 1929, leraar, te Ransart (Henegouwen).
- Süber, Charles-Rudolph, né à Vienne (Autriche) le 30 décembre 1899, tailleur d'habits, à Schaerbeek (Brabant).
- Süber, Charles-Rudolph, geboren te Wenen (Oostenrijk) op 30 December 1899, kleermaker, te Schaerbeek (Brabant).
- Sventorgetschy, George, né à Petrograd (Russie) le 1er mars 1908, représentant de commerce, à Ixelles (Brabant).
- Sventorgetschy, George, geboren te Petrograd (Rusland) op 1 Maart 1908, handelsvertegenwoordiger, te Elsene (Brabant).

*Naturalisation ordinaire.**Feuilleton n° 14.**Gewoon burgerschap.**Lijst n° 14.*

Article unique. La naturalisation ordinaire est accordée à :

Enig artikel. Gewoon burgerschap wordt verleend aan :

Wiener, Nathan, né à Vysny Orlik (Tchécoslovaquie) le 21 octobre 1900, diamantaire, à Anvers.

Wiener, Nathan, geboren te Vysny Orlik (Tsjechoslovakië) op 21 October 1900, diamantbewerker, te Antwerpen.

Wijman, Paolo-Luigi, né à Brunssum (Pays-Bas) le 24 mai 1914, ouvrier mineur pensionné, à As (Limbourg).

Wijman, Paolo-Luigi, geboren te Brunssum (Nederland) op 24 Mei 1914, gepensioneerd mijnwerker, te As (Limburg).

Windisch, Eva, née à Budapest (Hongrie) le 23 décembre 1921, femme de ménage, à Renaix (Flandre orientale).

Windisch, Eva, geboren te Boedapest (Hongarije) op 23 December 1921, huisvrouw, te Ronse (Oost-Vlaanderen).

Winnykamien, Ajzyk, né à Varsovie (Pologne) le 25 décembre 1911, commerçant en textiles, à Ixelles (Brabant).

Winnykamien, Ajzyk, geboren te Warschau (Polen) op 25 December 1911, textielhandelaar, te Elsene (Brabant).

Włodarczak, Henri, né à Ostricourt (France) le 15 octobre 1926, ajusteur, à Liège.

Włodarczak, Henri, geboren te Ostricourt (Frankrijk) op 15 October 1926, bankwerker, te Luik.

Wolf, Karolina, née à Bingen-sur-Rhin (Allemagne) le 25 décembre 1890; elle réside à Schaerbeek (Brabant).

Wolf, Karolina, geboren te Bingen-aan-Rijn (Duitsland) op 25 December 1890; zij verblijft te Schaerbeek (Brabant).

Wolfs, Mathias-Joseph-Jules, né à Cadier-en-Keer (Pays-Bas) le 27 octobre 1923, abbé, à Wegnez (Liège).

Wolfs, Mathias-Joseph-Jules, geboren te Cadier-en-Keer (Nederland) op 27 October 1923, slachter, te Wegnez (Luik).

Wolman, Pinchos, né à Varsovie (Pologne) le 2 décembre 1904, maroquinier, à Anderlecht (Brabant).

Wolman, Pinchos, geboren te Warschau (Polen) op 2 December 1904, marokijnbewerker, te Anderlecht (Brabant).

Wroclawska, Malka, née à Zagorow (Pologne) le 29 septembre 1905; elle réside à Bruxelles.

Wroclawska, Malka, geboren te Zagorow (Polen) op 29 September 1905; zij verblijft te Brussel.

Wulfowicz, Chaim (dit Charles), né à Minsk (Pologne) le 10 novembre 1914, artisan maroquinier, à Jette (Brabant).

Wulfowicz, Chaim (genaamd Charles), geboren te Minsk (Polen) op 10 November 1914, marokijnbewerker, te Jette (Brabant).

Wullaert, Aloys, né à Anvers (Belgique) le 7 août 1911, marin, à Anvers.

Wullaert, Aloys, geboren te Antwerpen (België) op 7 Augustus 1911, zeeman, te Antwerpen.

Wyrobnič, Fajwel, né à Kock (Pologne) le 27 février 1921, commerçant, à Anderlecht (Brabant).

Wyrobnič, Fajwel, geboren te Kock (Polen) op 27 Februari 1921, handelaar, te Anderlecht (Brabant).

Zagorodski, Ilja, né à Varsovie (Pologne) le 15/27 juin 1897, docteur en médecine, à Elisabethville (Congo belge).

Zagorodski, Ilja, geboren te Warschau (Polen) op 15/27 Juni 1897, doctor in de geneeskunde, te Elisabethstad (Belgisch Congo).

Zimmer, Cecilia, née à Cernauti (Roumanie) le 1er novembre 1899, garde-malade, à Schaerbeek (Brabant).

Zimmer, Cecilia, geboren te Cernauti (Roemenië) op 1 November 1899, ziekenoppasseres, te Schaerbeek (Brabant).

M. le Président. — Pas d'observation?

Geen opmerking?

Il va être procédé au vote nominatif sur ces projets de loi.

Er zal tot de naamstemming overgegaan worden over die wetsontwerpen.

PROJETS DE LOI
PRÉSENTÉS PAR LA COMMISSION DES NATURALISATIONS.

Vote nominatif.

WETSONTWERPEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE NATURALISATIËN VOORGESTELD.

Naamstemming.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi. Er wordt overgegaan tot de naamstemming over het geheel van de wetsontwerpen.

144 membres y prennent part.

144 leden nemen er deel aan.

Tous répondent oui.

Allen antwoorden ja.

En conséquence, la Chambre adopte. Les projets de loi seront transmis au Sénat.

Bijgevolg worden ze door de Kamer aangenomen. De wetsontwerpen zullen overgemaakt worden aan de Senaat.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen.

MM. Anseele, Baccus, Becquevoort, Bertelson, Bode, Bonjean, Boutet, Bracops, Brunfaut, Busieau, Castel, Chalmet, Collard, Cooremans, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cornet, Craeybeckx (Lode), Cudell, Cugnon, Daman, Debuinne, Deconinck, De Cooman, Dedoyard, De Gent, De Groote, De Gryse, Dehandschutter, Dejardin, De Keuleneir, De Kinder, Delhache, Deltene, Delwaide, Demets, Mme de Moor-Van Sina, Demuyter, Denis, Dequae, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Deruelles, De Saeger, Destenay, De Sweemer, Detiège, Devèze, Dewulf, D'haezeleer, Dieudonné, Diriken, du Bus de Warnaiffe, Duvivier, Fayat, Feyaerts, Fimmers, Mme Fontaine-Borguet, MM. Gailly, Gelders, Geldof, Gendebien, Gillès de Pélichy, Goffin, Mme Groesser-Schroyens, MM. Grootjans, Heyman, Hicquet, Housiaux, Hoyaux, Jacques, Jaminet, Janssens, Juste, Lahaye, Lamand, Lacock, Leburton, Lefebvre (René), le Hodey, Liebaert, Longval, Major, Martel, Masquelier, Merchiers, Merlot (Joseph-Jean), Messinne, Moriau, Mundeleer, Namèche, Nossent, Paque (Simon), Peereboom, Peeters (Justin), Peeters (Lode), Peiffer, Pêtre, Philippart, Pierson, Rey, Rombaut, Rommée, Sainte, Saint-Remy, Scheyven, Schot, Sercu, Spaak, Spinoy, Struyvel, Tahon, Terfve, Thielemans (Georges), Thys, Toubeau, Van Acker (Achille), Van Acker (Benoit), Van Belle, Van Caeneghem, Van Cleemput, Mme Van Daele-Huys, MM. Vandeneynants, Van den Eynde (Jan), Van der Schueren, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Van Elslander, Van Eynde, Van Glabbeke, Van Goey, Vangraefscheppe, Van Hamme (Emile), Van Heupen, Van Royen, Van Winghe, Verbist, Verboven, Vercauteren, Vergels, Verhamme (Camille), Verlackt, Violon, Wigny, Wirix, Wostyn et Huysmans.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DU MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS ET DE LA RECONSTRUCTION
POUR L'EXERCICE 1956.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DES RECETTES ET DES DÉPENSES EXTRAORDINAIRES
POUR L'EXERCICE 1956.

Reprise de la discussion générale.

WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING
VAN HET MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN EN VAN WEDEROPBOWU
VOOR HET DIENSTJAAR 1956.

WETSONTWERP HOUDENDE DE BEGROTING
VAN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN
VOOR HET DIENSTJAAR 1956.

Hervatting van de algemene besprekking.

M. le Président. — Mesdames, Messieurs, nous reprenons la discussion générale des projets de loi contenant les budgets du Ministère des Travaux publics et de la Reconstruction et des recettes et dépenses extraordinaires pour l'exercice 1956.

Mevrouwen, Mijne Heren, wij hervatten de algemene besprekking van de wetsontwerpen houdende de begrotingen van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw en van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1956.

Het woord is aan de heer Lahaye.

De heer Lahaye (op het spreekgestoelte). — Mevrouwen, Mijne Heren, als woordvoerder van de liberale Kamergroep, zou het mij zeer onaangenaam zijn te moeten verklaren dat mijn groep redenen heeft om aan de begroting van Openbare Werken en Wederopbouw haar goedkeuring niet te hechten. Dit is gelukkig niet het geval.

Na een grondig onderzoek van beide begrotingen, zie ik mij verplicht het principieel akkoord van mijn groep toe te zeggen. Immers, de bedragen, alsmede de verdelen zijn ingegeven door de bezorgdheid, die werken te doen uitvoeren, die een dringende voorwaarde zijn voor een betere en verdere economische ontwikkeling. In het bijzonder — en ik wens eens te meer hierop terug te komen — dient geloofd het initiatief van de heer Minister, met betrekking tot de instelling van het Wegenfonds. Dit initiatief werd, ten andere, zeer goed onthaald door onze bevolking. In minder dan geen tijd was de eerste lening, voor haar ganse bedrag, ingetekend. Dat wijst voldoende op het vertrouwen dat het initiatief vanwege het land genoten heeft. Zo het Wegenfonds dergelijk succes geniet, dan is dat wel in eerste rang vanwege de weggebruikers, de eigenaars van een motorvoertuig, die een deel van het gehele van hun beroepsinkomsten halen uit het gebruik van een autovoertuig. Zij weten best hoe noodzakelijk een modern wegennet is, een net dat beantwoordt aan de eisen van de moderne tijd, met zijn in versneld tempo aangroeidend aantal voertuigen.

Het ware daarom, geloof ik, een grote vergissing zich te beperken tot de bouw of de modernisering van een reeks axiale wegen. Het publiek verwacht meer. Het verwacht voornamelijk een algemene aanpassing van het wegennet.

Het is dus noodzakelijk en onontbeerlijk tevens de aandacht te besteden aan de modernisering van de belangrijkste wegen, die aansluiting geven met voornoemde axiale wegen. Hierbij — wan-nee ik dit hoofdstuk aanraak — denk ik in de eerste plaats aan de autosnelweg Oostende-Brussel. Eens de autosnelweg verlaten, hetzij in de nabijheid van Gent of Brugge, hetzij op eerder welke andere plaats, bevindt men zich dadelijk op, laten wij het zo noemen, zeer slechte wegen; « afschuwelijk » ware een meer gepaste woord.

Trouwens hoe meer naar het zuiden van de provincie West-Vlaanderen toe, hoe slechter de wegen. Het is dan ook, geloof ik, het geschikte ogenblik om te wijzen op het volledig miskennen van Zuid-West-Vlaanderen door de vorige regering, voor wie die economische teleurgang van dit landsdeel niet het minst belang scheen te hebben.

Het is ongeveer één jaar geleden dat de heer Eerste-Minister en de heer Minister van Openbare Werken ter plaatse zelf de mogelijkheden tot heropleving kwamen onderzoeken. Zij gaven zich aldaar rekenschap van die totale miskenning van overheidswege en moesten toegeven dat sedert de oorlog 1914-1918, die deze streek gedurende vier jaar had geteisterd, geen enkel groot werk, met economisch gunstige gevolgen, werd uitgevoerd.

Het had evenwel niet het verleden terug op te roepen, daarom beperken de plaatselijke overheden er zich toe enkele mogelijke werken voor te leggen waaruit een economische heropbloei zou voortspruiten. Een van deze mogelijkheden is wel de herstelling van een waterweg die, onvoltooid, beschadigd werd gedurende de oorlog 1914-1918. Het is onloochenbaar dat die weg op zichzelf een economische heropbloei kan medebrengen.

De heer Minister begreep onmiddellijk deze mogelijkheid en stelde dan ook — en wij danken hem er voor — een commissie in belast met de studie van het werk. Graag vernam ik de door deze commissie bereikte resultaten, en ook de reden van eventuele stop-zeitung harer werkzaamheden.

Het belang, Mevrouwen, Mijne Heren, van een waterweg in streken als deze, zal de heer Minister zeker niet ontgaan.

« Une bonne voie navigable est certainement à la base d'une prospérité économique », zo sprak de heer Willems, directeur-generaal van de Diensten van Bruggen en Wegen, olangs in een interview, verschenen in het Brusselse weekblad *La Nouvelle Gazette*. Onnodig te zeggen dat ik mijn mening deel, en dat ik daarbij niet alleen ben. Ziehier overigens nog een andere passus uit dat interview van de heer Willems, over : « Le présent et l'avenir des voies navigables », een uitspraak die wel niemand in twijfel zal durven trekken.

De heer Willems sprak als volgt : « Voilà qui prouve que la voie d'eau, en dépit du fait qu'elle a été fortement négligée jusqu'à ces dernières années, a témoigné d'une extrême vitalité, malgré l'essor des chemins de fer. Quoi que l'on fasse, les divers facteurs intervenant dans le coût des transports, sont bien plus favorables à celui par eau qu'à ceux par route ou par rail. »

Het speet me zeer dat de heer cabinetschef Willems zich in zijn interview beperkt heeft tot slechts enkele waterwegen. Graag had ik zijn suggesties vernomen betreffende de economische mogelijkheden van een kortere verbinding van het Leiebekken en het IJzerbekken, verbinding die precies het korte zou zijn tot stand te brengen door de herstelling van de vaart Ieper-Leie, zonder te gewagen van de ideale uitweg voor de Noord-Franse nijverheid, die daardoor zou ontstaan.

Mevrouwen, Mijne Heren, Ieper en omringende is een gewest dat heden zijn voornaamste inkomsten haalt uit het toerisme. Het is dus te begrijpen dat ik de heer Minister vele malen heb lastig gevallen, tereinde aldaar de modernisering van de wegen te bekomen. In hetzelfde geval verkeren al de steden uit dat gewest. Van de maand Mei tot de maand September komen, o. a., duizenden en nog duizenden Fransen in de streek voorbij op hun weg naar het westelijk deel van onze kust. Hun aanwezigheid aan de westkust is voor de badplaatsen — in het bijzonder die van De Panne en Nieuwpoort, — van vitaal belang.

Een onderzoek weest uit dat deze Franse toeristen en verlof-gangers waarvan het aantal ettelijk duizenden bedraagt, grotendeels afkomstig zijn uit Rijsel, Roubaix, Tourcoing, Lens, Douai, Valenciennes, Cambrai, Saint-Quentin, alle grote steden uit het economisch rijke Noord-Frankrijk. Zij gebruiken de hoofdwegen, welke over Ieper-Poperinge en Diksmuide naar de westkust leiden, dus afschuwelijke, gevaarlijke wegen.

Ik begrijp dat naar centra's zoals Brussel, Gent, Oostende, Luik, Mons, goede wegen moeten leiden. Dat is maar billijk; maar het is niet aannemelijk dat het wegennet van een streek, die alleen van toerisme leeft, in zulke erbarmelijke toestand wordt gelaten.

Mijne Heren, de uitlatingen van de Franse toeristen klinken mij nog genoegzaam in de oren om te mogen getuigen dat hun woorden even erbarmelijk zijn als de wegen. Wij hebben werkelijk niet de minste reden om fier te zijn over 'het onthaal, dat wij aan onze zuiderburen voorbehouden. Deze wegen, die het ijverige Noord-Frankrijk verbinden met de westkust, hebben onmiddellijk een totale modernisering nodig.

Mocht het u mogelijk zijn, Mijnheer de Minister, — en dat is, geloof ik, niet uitgesloten, — daarvoor het Wegenfonds aan te spreken en een deel van die werken nog dit jaar te verwezenlijken, dan zou u de volledige achtung van die bevolking genieten. En hier wíj ik een ogenblik stilhouden en u vragen dat u uw technische theorieën bij de modernisering zoudt toepassen.

In een spreekbeurt, die u Zondag laatstleden te Leuven gehouden hebt, hebt u uw politiek uiteengezet en uw uiteenzetting, waarvan ik het relasie las in het *Laatste Nieuws*, heeft mij ten zeerste geboeid. U hebt daar, onder meer, gezegd : « In verband met de bedrijvigheid van mijn departement verklaar ik dat overgegaan werd tot het opstellen van een algemeen plan van openbare werken. »

U hebt dan, met overschat van gelijk, gezegd : « Het gaat niet op werken uit te voeren, die niet aanstands in gebruik kunnen genomen worden ».

U hebt daarbij een geval aangehaald, dat werkelijk kenschetsend is. U hebt aangehaald dat men in het jaar 1935 te Gent de bouw heeft aangevat van een academisch ziekenhuis en dat deze bouw, na twintig jaar, dus in 1955, nog niet voltooid was, en dat in dat in dat ziekenhuis nog geen enkel bed kan geplaatst worden. Gij hebt gezegd : « Dat moet veranderen », en ik zeg het met u, wij zijn verheugd met uw verklaring. Zulke methoden moeten veranderen. U hebt dan verder een ander geval aangehaald; u hebt gezegd : « Hetzelfde geldt voor de autosnelweg Brussel-Oostende. In plaats vanaf te Brussel of te Oostende te beginnen, werden de werken halverwege begonnen. Daardoor kwamen de werken niet ten goede aan de gemeenschap ». Wij geven u honderdmaal gelijk, maar dan moet u dit overal toepassen.

En dan herneem ik dadelijk het laatste onderhoud dat wij gehad hebben met het oog op de sociale en economische heropbrenging van die Westvlaamse streek. Gij hebt gezegd : « Daar loopt een axiale weg tussen Frankrijk en de Westkust. Het ware verkeerd, al de mensen te draineren naar Oostende-Blankenberge. Ik heb daartegen niets, maar u moet ook de Westkust laten leven en het Vlaamse volk naar die streek trekken waar u Brussel, Leuven en Antwerpen naar Oostende en Blankenberge trekt. Dat is een voorname weg, een axiale weg voor Frankrijk, een weg van 31 kilometer waarvan zekere delen zijn gemoderniseerd. Dat is een fout die de vorige regering heeft begaan : ze heeft die weg met stukken en brokken verbeterd en u zit tot de bevinding gekomen dat het niet deugt en dat u moet herbeginnen en dat het een volledige geldverkwesting is geweest. U wilt daarvan een einde stellen. Ik herhaal dat u gelijk hebt en u moet dat doen; de theorie die gij te Leuven hebt verkondigd, moet gij toepassen op al de werken in gans het land. Nochtans zou ik aan Cesar niet geven wat aan Cesar toekomt, moet ik niet bekennen dat uw goede inzichten betreffende die verlaten provincie deze van al uw voorgangers ver overtreffen. Het is ook waar dat, onafgezien van de noodzakelijke herstelling van drie wegen, u in die streek nog niets hebt kunnen verwezenlijken. Doch, ik geef graag toe dat u, om iets te verwezenlijken, over kredieten moet beschikken en dat u waart gehouden door verbintenissen aangegaan door de voorgaande regering. Dat is nog eens « une vérité de La Palice ». »

Ik moet u ook danken voor uw brief van 15 December. U hebt dan beloofd dat u al de noodzakelijke verbeteringen dadelijk zoudt laten vervullen in 1956. Daarom hebt u, — en dat is zeer goed geweest, — in gemeenschappelijke overeenkomst met de Eerste-Minister, de heer Van Acker, dadelijk beslist de wegen Ieper-Menen, Ieper-Oostvleteren, en Ieper-Diksmuide te laten herstellen. Wat de weg Ieper-Diksmuide betreft, die ook naar de kust loopt, hebt u gezegd dat hier de provincie in fout was, omdat de provincie in hoofdorde deze weg in goede staat moet brengen alvorens u die weg kunt overnemen in het rijkswegennet.

Ik heb dat in het rood onderlijnd. Ik durf veronderstelen dat de provincieraad van West-Vlaanderen aan zijn verplichtingen tegenover u niet zal te kort komen.

Er blijven mij nog twee punten te bespreken, die ik in het raam van de nationale politiek van openbare werken hoef te rangschikken. Het eerste punt betreft het vraagstuk van de constructie van schoolgebouwen in ons land en het tweede punt zal een vraagstuk zijn dat verbond houdt met S.O.S., een boekje geschreven door een zekere Labrique, waaraan hij als titel heeft gegeven : « Quatre grands problèmes urgents. »

Het eerste punt betreft de constructie van schoolgebouwen.

Graag zou ik worden ingelicht, Mijnheer de Minister, nopens de constructie van schoolgebouwen in ons land. Het ligt inderdaad in de bevoegdheid van de heer Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw, en het is maar blijkbaar ons officieel onderwijs van moderne schoolgebouwen te voorzien.

Het ware trouwens — en ik geloof dat dit de mening is van mijn groep — een verkeerde opvatting de constructie van schoolgebouwen op te dragen aan het departement van Openbaar Onderwijs. Immers wie zegt constructie van schoolgebouwen zegt openbare werken, en ik moet toegeven dat uw departement bij voorkeur beschikt over de nodige specialisten om deze werken tot een goed einde te brengen, wat zeker niet het geval is voor het departement van Openbaar Onderwijs, waar men niet over de nodige specialisten beschikt.

Bovendien meen ik, en dat is een persoonlijke opvatting, dat het een waarborg en een rede van verstandhouding is onder de leden van de regering. Laten wij een ogenblik veronderstelen dat het Ministerie van Openbaar Onderwijs in handen zou zijn van een lid van de C.V.P., terwijl het departement van Openbare Werken aan een liberaal zou toevertrouwd zijn, of omgekeerd. Maar dat is nu het geval niet; de liberale groep stelt er belang in ons officieel onderwijs van degelijke schoolgebouwen te voorzien, want het is voor niemand een geheim dat de officiële schoolgebouwen de vergelijking niet kunnen doorstaan met deze van het vrij onderwijs.

De heer Verhamme. — Dat strekt het vrij onderwijs tot eer.

De heer Lahaye. — U hadt belangrijke kredieten om deze scholen degelijk te laten opbouwen.

De heer Verboven. — De Staat heeft er nooit een cent voor gegeven. (*Onderbrekingen.*)

De heer Lahaye. — We gaan hierover niet discussiëren. Ik stel vast dat u over de mooiste schoolgebouwen beschikt en ik zal niet zo indiscreet zijn u te vragen vanwaar uw kredieten komen. Dat is zeker een geheim.

De heer Verhamme. — Het is geen geheim, u weet vanwaar ze komen.

De heer Lahaye. — Het ware me dan ook aangenaam geweest — en ik durf verhopen, Mijnheer de Minister, dat u aan deze wens van de liberale groep gevolg zult willen geven — te vernemen welke schoolgebouwen u in het laatste jaar hebt kunnen laten opbouwen, verbeteren, voltooien, en welke uw voortuitzichten zijn omtrent het openen en bouwen van nieuwe scholen in de nabije toekomst.

Terloops gezegd, wanneer ik het over deze kwestie heb, dan stel ik bijzonder veel belang in de lokale toestand van mijn arrondissement en dan hoop ik dat u mij daaromtrent zult kunnen inlichten. Ik had namelijk een woord willen reppen over de toestand der gebouwen van het Koninklijk Atheneum van Ieper. De lagere middelbare afdeling en de atheneumafdeling van die school, alsmede enkele klassen van de voorbereidende afdeling, zijn ondergebracht in de onlangs nieuw gebouwde lokalen. Het merendeel der klassen van de voorbereidende afdeling, alsmede de klassen waar steno en dictylo wordt onderwezen, en ook de lessen van de Rijksnijverheidsschool, zijn ondergebracht in een noodgebouw dat gehuurd wordt van de stad Ieper.

Deze toestand is niet meer aannemelijk, en hij is tevens zeer nadelig voor de leerlingen zelf, voor deze ouders die bv. hun kleine kinderen verdeeld zien over twee gebouwen, die wel een kwartier van elkaar afgelegen zijn. Het is tevens een kostbaar tijdverlies voor het administratief en onderwijzend personeel.

Anderzijds wacht de lokale stadsoverheid op de voltooiing van dit Koninklijk Atheneum, om de bestrating rondom dit nieuw gebouw te laten aanbrengen, met het gevolg dat thans de leerlingen, de leraars en de ouders, onooglijke wegen dienen te gebruiken, die vooral gedurende het winterseizoen herschapen zijn in een echte modderpoel.

Met dankbaarheid zouden de verdedigers van het officieel onderwijs te Ieper, alsmede ikzelf, van u vernemen, Mijnheer de Minister, dat in een zeer nabije toekomst de voltooiing van de werken van het Koninklijk Atheneum van Ieper zullen aangevat worden.

De liberale groep heeft ook met heel veel genoegen kennis genomen van de studiereis die u enkele weken geleden in Engeland gedaan hebt ten einde aldaar — geloof ik, en dat is trouwens bleken uit de verslagen die wij in de pers hebben kunnen lezen — ter plaatse, de nodige technische inlichtingen in te winnen nopens de spoedbouw van schoollokalen volgens moderne methodes. Dit wijst er op, dat u een flinke impuls wilt geven in zake bouw van scholen voor het officieel onderwijs.

U hebt daar, in Engeland, de spoedbouw van schoollokalen en de moderne constructiemethodes bestudeerd, en het zal ons bijzonder verheugen, Mijnheer de Minister, te mogen vernemen welke opvattingen u er op nahoudt in die kwestie, en welke de besluiten zijn welke u uit die zeer leerzame studiereis en uw verblijf van enkele dagen te Londen, meent te mogen trekken.

Het ware ons aldus zeer aangenaam te mogen vernemen in hoeverre u in de zeer dichte toekomst, de Engelse constructiemethodes, in ons land, op gebied van schoolgebouwen, zullen kunnen worden toegepast. Een blad — dat zegt dat u geïnterviewerd werd desbetreffende, maar ik meen niet dat het zo was — schrijft dat u zoudt verklaard hebben dat de fout van de Belgische constructie hierin berust dat wij een schoolgebouw laten oprichten voor honderd jaar, met een soliditeit en een sterkte die onbeweeglijk zijn, zodat het gebouw niet meer kan aangepast worden aan de moderne eisen, want wij gaan er altijd op vooruit op gebied van constructie. Het blad zegt ook dat u leerzaam en aangenaam zoudt verrast geweest zijn door de nieuwe Engelse constructie, die veel vlugger gaat, die misschien niet zo sterk is als de onze, maar die wel voor veel verbetering vatbaar is. Wij zouden u daarover graag horen op het podium van deze Kamer.

Het tweede vraagstuk waarover ik het wilde hebben, spruit uit het S.O.S. dat ik daarracks vermelde : « Les quatre grands problèmes urgents », van de hand van een zekere Georges Labrique. Deze publicatie liet de opsteller geworden aan Z. M. Koning Boudewijn, Z. M. Koning Leopold, Z. K. H. Prins Albert, alsmede aan al de Ministers, de parlementsleden en de gouverneurs.

Dit verslag behandelt als eerste van de vier vraagstukken dat der autosnelwegen, van uit utilitaar en financieel standpunt, en komt tot het besluit dat ons land beter zou gediend zijn met een verbinding Antwerpen-Luik over de Kempen, door tijdelijk een enkel baanvak, en met besteding van de rest der kredieten aan een geheel complex van autostraden, dat onmiddellijk even groot nut zou hebben. Ik heb het inzicht niet hier over dit probleem uit te weiden, doch ik sta er op te verklaren, Mevrouw, Mijne Heren, dat ik het op dit punt volledig eens ben met de mij onbekende opsteller van die publicatie. Immers, met de bouw van een dubbele autostrade zullen wij zekerlijk — en u zult dit moeten toegeven, geloof ik, tenzij men u natuurlijk viermaal meer kredieten gaf — indien wij de methode der dubbele autostrade behouden, binnen een vijftien jaar over een degelijk en uitgebreid net kunnen beschikken. Dan denk ik aan de Hollanders die er een andere methode op na houden. Zij hebben deze toegepast bij het bouwen van autosnelweg Rotterdam-Roer. Deze verbinding heeft ook tijdelijk geen dubbele autostrade en aldus kan men dadelijk elders de kredieten benutten. Ik geloof dat de heer Labrique — die ik niet ken — die deze publicatie uitgegeven heeft, een goede kijk op de zaken heeft, en dat zijn mening, niet dadelijk tot die dubbele autostrade over te gaan, niet slecht is. Kijk eens, Mijnheer de Minister, hadt u die weg Oostende-Brussel — maar dat ziet u niet geweest, dat was uw voorganger, — ...

EEN STEM RECHTS : Het was de C.V.P.!

De heer Lahaye. — ... niet dubbel gemaakt, hoeveel ettelijke miljoenen hadt u dan wel niet kunnen besteden aan de minderbevoordeelde gewesten, die sinds zovele decaden wachten op een beetje modernisering en verbetering? Dat is toch zo!

Wat het autostradenprobleem betreft, geloof ik dat het nog altijd tijd is voor de bezinning. Het S.O.S.-rapport, zoals ik het gelezen heb, is een noodkreet en, naar mijn bescheiden mening, is het meer waard dan een misprijzende afwijzing.

Ziedaar, Mijnheer de Minister, Mevrouw, Mijne Heren, wat ik in hoofdzaak over enkele problemen van nationaal belang en ook van lokaal belang wilde zeggen.

Mijnheer de Minister, ik had mij verleden jaar, bij de besprekking van de begroting van Openbare Werken voorgenomen, in het vervolg, deze niet meer goed te keuren zolang niet ten minste een deel van het door de bevolking van mijn streek betaalde belastingen, besteed werd aan de modernisering van zijn wegennet.

Ik moet het eerlijk bekennen : u gaf mij in de verschillende gesprekken, die ik het genoegen had met u te voeren, en zelfs in uw laatste brief van 15 December 1955, zulkdane formele beloften — ik onderstreep « formele » — van onmiddellijke en prioritaire behandeling — wat trouwens ook de heer Eerste-Minister ons formeel had beloofd, — dat het van mijnenwege, ik wil het toegeven, niet fair ware, niet diplomatisch en niet kies, — en ook niet aan te nemen vanwege de liberaal woordvoerder in dit budget, — uw begroting te verwerpen. (*Gelach rechts.*)

Edoch, Mijnheer de Minister, ik koester de hoop dat ik het mij in 1957 niet zal moeten klagen, en mij zelf niet zal moeten verwijten datgene wat ik u in 1956 zal hebben gegeven, verkeerd te hebben gedaan. Ik dank u. (*Handeklap op de liberale banken.*)

De heer Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vergels.

De heer Vergels (*op het spreekgestoelte*). — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Mevrouwen, Mijne Heren, ik zie mij opnieuw verplicht de heer Minister te onderhouden over de toestand waarin de steenweg Brussel-Ninove zich bevindt.

Van Brussel tot Dilbeek, werden de verbeteringswerken aan deze steenweg op 1 Juli 1954 aangevangen, en in Juni 1955 werden deze werken stopgezet. Zij werden niet uitgevoerd zoals voorzien in het lastenboek en in het oorspronkelijk project.

't Is te zeggen dat de parkeerpaden, de fietsbanen en de voetpaden achterwege bleven tengevolge van de laattijdige onteigeningen.

Niettegenstaande ons herhaald aandringen bij de verantwoordelijke besturen, werden tot nu toe de gaanpaden, zo noodzakelijk voor onze bevolking, niet aangelegd, wat voor gevolg heeft dat de voetgangers, vooral bij slecht weder, verplicht zijn op de betonbaan te lopen en zich aldus regelmatig blootstellen aan zeer grote gevaren. Deze toestand, Mijnheer de Minister, kan niet langer blijver duren. Een spoedige herneming der werken dringt zich op. Ik hoop, Mijnheer de Minister, daarvoor op uw tussenkomst te kunnen rekenen. Indien men een goede moderne steenweg wenst te hebben tegen 1958, jaar van de tentoonstelling, — en ik denk dat het uw inzicht is, — dan is het nodig heel wat vlugger, en ik zeg ook, heel wat beter werk te verrichten dan het tot nu toe het geval is geweest. Ik onderlijn die woorden en ik wil er niet verder op ingaan. Bij aldien ik herhaald aandring in de Kamer om deze steenweg te verbeteren, moet ik vaststellen dat in een tijdsspanne van bijna twee jaar, slechts 6 kilometer baan werd afgewerkt en dan nog slechts gedeeltelijk. Inderdaad, op deze strook Brussel-Dilbeek blijft er nog heel wat te doen.

Ten eerste wil ik met aandrang de aandacht van de Minister vestigen op de brug over de vaart nabij de Ninoofse poort, die, zoals ik het reeds vroeger zegde vanop deze tribune, sedert Mei 1940 op volledig herstel wacht. Het is niet denkbaar dat zoets mogelijk is, vlak aan de poorten van de hoofdstad. De smalle noodbrug over de vaart is niet alleen een gevaar, ze is ook een ware hinder voor het steeds drukker verkeer. De vraag is dan : wanneer komt de nieuwe brug? Daarop, Mijnheer de Minister, verwacht ik van u een antwoord.

De heer Brunfaut. — Monsieur Vergels, vous faites d'une façon indirecte le procès de M. Behogne.

De heer Vergels. — Geachte collega, ik sta tegenover een regering die sedert nagenoeg twee jaar de leiding van het land in handen heeft. Bijgevolg heb ik het recht te vragen aan de Minister die die regering vertegenwoordigt, wat hij zinnens is te doen. Ik neem uw onderbreking niet als ernstig op.

De heer Brunfaut. — M. Behogne a été Ministre pendant sept ans!

De heer Vergels. — Het is niet omdat een regering vier jaar aan het bewind is geweest, dat men mag zeggen dat ze alles moet doen. Ook deze Minister heeft zijn verantwoordelijkheid te nemen.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Op de begroting van 1956 is er 50 miljoen voorzien voor de werken waarover u juist hebt gesproken. U krijgt dus volledige voldoening.

De heer Vergels. — Verleden jaar hebt u mij gesproken over 20 miljoen die u ter beschikking hadt voor onteigeningen.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Deze 20 miljoen waren uitsluitend voor onteigeningen bestemd.

De heer Vergels. — Ik zou willen weten hoever u gekomen zijt met dat krediet.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Die 20 miljoen werden volledig gebruikt. Hetgeen verleden jaar niet werd onteigend zal dit jaar geschieden, en daarbij werden er nog 50 miljoen gevoegd voor werken. U krijgt dus, ik herhaal het, volledige voldoening.

De heer Vergels. — Mijnheer de Minister, laat dat « volledig » voor het ogenblik maar van kant. Ik heb iets anders gevraagd, en ik gelooft niet dat u me een afwendend antwoord geeft.

De heer Brunfaut. — U had moeten zeggen : « Dank u, Mijnheer de Minister. »

De heer Vergels. — Mijnheer Brunfaut, ik meen dat we ernstig aan het redeneren zijn, en de onderbrekingen die gij doet, hebben helemaal geen zin. Ik spreek tot de heer Minister, die mij verleden jaar als antwoord heeft gegeven dat er 20 miljoen waren voorzien voor de onteigeningen van het vak Brussel-Dilbeek. Ik beweer dat de heer Minister met dat bedrag niet zal toekomen voor de onteigeningen, want ik ken de toestand aldaar. Dan komen er nog 50 miljoen bij.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Moeten er nog 50 miljoen bijkomen voor de onteigeningen?

De heer Vergels. — Mijnheer de Minister, laat ons niet verwassen, de Ninoofse steenweg loopt niet van Brussel tot Dilbeek, maar van Brussel naar Ninove.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Die 50 miljoen zijn voorzien uitsluitend voor het grondgebied van Brabant.

De heer Vergels. — Dat zullen we dan later zien. Maar ik voorstel u dat deze som u niet zal toelaten de nodige werken uit te voeren.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Die weg zal volledig in orde zijn vóór het einde van 1957.

De heer Vergels. — Mijnheer de Minister, laat me met mijn redenering voortgaan; ik heb er niets tegen dat u mij onderbreekt, maar u hoeft dat niet voortdurend te doen.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Ik deel u goed nieuws mede, en u neemt het nie kwalijk.

De heer Vergels. — Mijnheer de Minister, ik ben wel bereid goed nieuws te aanhoren, maar daarom hoeft u mij niet gedurig te onderbreken.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Maar ik onderbreek u niet, ik geef u de inlichtingen die gij vraagt.

De heer Vergels. — Ik vraag u mij te willen aanhoren.

Ik was bezig te spreken over de brug aan de Ninoofse Poort, die niet alleen een gevaar is, maar ook een ware hinder voor het zeer drukke verkeer. De vraag is dan ook wanneer de nieuwe brug er komt; daar hebt gij nog niet op geantwoord.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Ik mag niet antwoorden. (*Gelach.*)

De heer Vergels. — Ik vraag een antwoord straks, wanneer gij hier op het spreekgestoelte uw politiek zult verdedigen.

De heer Voorzitter. — Mijnheer de Minister, het is de gewoonte dat de leden van de Kamer de Minister ondervragen, en niet de Minister de leden. (*Gelach op de banken van de christelijke volkspartij.*)

De heer Vergels. — Ik dank u, Mijnheer de Voorzitter.

Ik vraag u, Mijnheer de Minister, mij een uitdrukkelijk antwoord te willen geven op de vraag, die ik u heb gesteld.

Een tweede punt waarover ik wens te handelen, is het kruispunt aan de Brouwerij Vandeneuve, waar de bestaande ingang van het tramdepot een gedurige opstopping aan de steenweg veroorzaakt. Dit dient veranderd te worden. Het is mijns inziens onmogelijk hogerogenoemd kruispunt in de hedendaagse toestand te laten bestaan, zonet heeft de verbetering van de staatsbaan n° 9, de Ninoofse steenweg dus, geen zin. Reeds vroeger, heb ik daarop de aandacht van de betrokken instanties gevestigd.

Ten derde, de verschillende belangrijke eigendommen dienen nog op het grondgebied van de gemeenten Sint-Jans-Molenbeek en Dilbeek onteigend, alvorens de begonnen werken verder kunnen uitgevoerd worden.

Men is daarmee nagenoeg twee jaar bezig. Hoelang, Mijnheer de Minister, zal dat nog duren. Dat is de vraag die ik u stel, en dat is ook de vraag die de bevolking van mijn gemeente zich stelt.

Ten vierde, de verlichting van de staatsbaan moet verzekerd worden. Iedereen is het daarover eens, en ook de heer Minister, Ik wil echter de vraag stellen : Door wie moet ze verzekerd worden?

Wellicht zal de heer Minister mij zeggen : Dat de gemeenten het op zich moeten nemen.

Dan stel ik de vraag of de Staat niet geldelijk zal tussenkommen om de gemeenten te helpen. Dat zou trouwens maar billijk zijn, want een staatsbaan, — en dat weet u beter dan gelijk wie, Mijnheer de Minister, — is geen gewone weg. Deze vraag een goede moderne verlichting, en een goede verlichting kost veel geld.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Mag ik u even onderbreken, Mijnheer Vergels, om u een vraag te stellen? Zijt u, als gemeentebestuurder, in principe akkoord dat de gemeenten de Staat zouden helpen om de wegen te verlichten?

U zegt : « U zoudt ze moeten helpen. »

U bent dus akkoord dat de gemeenten de verlichting van de wegen op zich nemen, mits financiële bijstand van de Staat.

De heer Vergels. — Dat is de vraag, die ik u stel.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — U hebt gezegd dat de Staat dit zou moeten doen.

De heer Vergels. — Er zijn twee middelen hiervoor vorhanden : ofwel doet de Staat het met de hulp van de gemeenten, ofwel doen de gemeenten het, met de hulp van de Staat.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Akkoord.

De heer Vergels. — Ik vraag u welke uw politiek in deze aangelegenheid is, en wat gij zinnens zijt te doen.

De heer Van Winghe. — Ik ben niet akkoord. Ik ben van oordeel dat de staatsbanen door de Staat moeten verlicht worden, en niet door de gemeenten.

De heer Vergels. — Ik vraag aan de heer Minister of hij op dat gebied een programma heeft. Dat zou een nieuwheid betekenen, ik moet het bekennen. Ik verwacht dat van u, want, naar mijn oordeel, beantwoordt deze kwestie aan een dringende noodzakelijkheid. Zoals ze ziet, Mijnheer de Minister, is er nog heel wat te verwezenlijken alvorens men kan zeggen dat de werken, thans in aanvang op de Ninoofse steenweg, tot een goed einde zullen gebracht zijn. Wij mogen ons dan ook afvragen wanneer deze werken tot aan de grens van Oost-Vlaanderen zullen voltrokken zijn.

Ten einde de weggebruikers van deze belangrijke, maar in slechte staat verkerende staatsbaan, te kunnen inlichten, zou ik van de heer Minister willen vernemen wanneer de werken, die nog dienen uitgevoerd te worden aan hetvak Brussel-Dilbeek en verder van Dilbeek tot Ninove, op nagenoeg een lengte van 18 kilometer, in aanbesteding zullen gegeven worden.

In Maart 1955, bij de besprekking van zijn begroting, beloofde de heer Minister ons hiermede niet te zullen talmen. Ik zou echter willen dat hij de daad bij het woord zou voegen.

Om te eindigen ben ik zo vrij te vragen waarom sommige gemeenten, door wier grondgebied een staatsbaan loopt, — zoals dit te Dilbeek het geval is, — er alleen de nadelen en de last moeten dragen, zoals : het reinigen van de banen, de verlichting, de politieverzekering, hetgeen tot nog toe het geval was. Waarom dragen zij alleen de nadelen, zonder van zekere voordeelen te kunnen genieten, bij voorbeeld, bij gebeurlijk herstel of verbetering van de baan, zonder aanspraak te maken op de uitschot-keien, die de Staat meestal gedeeltelijk weggeeft, wanneer hij ze zelf niet gebruikt? Waarom werden zekere gemeenten niet uitschot-keien begunstigd, die in het geheel of ten deel geen betrekking hebben met de Ninoofse steenweg, dan wanneer andere gemeenten, zoals de mijne, met een wegennet van 65 kilometer, geen keien konden bekommen? Is dat rechtvaardig? Ik denk het niet.

Ik betreur dit ten zeerste, en daarom klaag ik hier, in het openbaar, deze partijdige handelwijze aan. (*Handgeklap op de banken van de christelijke volkspartij.*)

De heer Voorzitter. — Het woord is aan de heer verslaggever.

De heer Deliège, verslaggever (*op het spreekgestoelte*). — Mijn heer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Mevrouw, Mijne Heren, laat me toe als verslaggever van de begroting van de buitengewone ontvangsten en uitgaven hier in de eerste plaats, in openbare zitting, de tevredenheid van de commissie uit te spreken over de nieuwe structuur van deze begroting. Die nieuwe voorstelling zal het dus uiteindelijk toelaten de evolutie van de werken te volgen op lange termijn, en namelijk vanaf het begin tot aan de eindfase

van de uitvoering. En op het einde van elk jaar zullen de overdrachten gebeuren bij koninklijk besluit. Wat betekent zulks? Dat betekent dat het einde van de occulte reserves, waarover sommige departementen beschikken, in het verschiet ligt. Wij staan hier dus vóór een belangrijke bijdrage tot het streven om meer klaarheid te brengen in de boekhouding van het huishouden van de Staat en het parlement zal uiteindelijk zijn taak naar behoren kunnen vervullen. Het parlement en de natie zullen voortaan weten wat er geschiedt en zij zullen kunnen oordelen met volledige kennis van zaaken. Wij houden er dan ook aan de achtbare heer Minister en zijn departement van hatte te feliciteren voor deze verwezenlijking, die men ons zovele jaren lang, als onmogelijk te realiseren had voorgesteld.

Wat het financieel aspect van de begroting betreft, mein ik dat het nodig is er aan te herinneren dat de regering zich heeft voorgenomen, gelet op de vlugge stijging van de Rijksschuld, die einde 1955, 310 milliard had overschreden, in 1956 terug te brengen tot 12 milliard, ten einde privé-sector voldoende beschikbare gelden te laten om zijn eigen investeringen te financeren.

Ik had reeds de gelegenheid er bij een vorige besprekking op te wijzen, dat nochtans het belang van de openbare investeringen voor onze nationale economie niet mag worden onderschat. De openbare investeringen spelen in België een zeer belangrijke rol en ik heb dan ook reeks verscheidene malen van op deze plaats aangedrongen opdat er zou gestreefd worden naar een juist evenwicht en dat in geen geval zou gedaan worden aan een aversechte conjunctuurpolitiek.

Hoe is de toestand vandaag? Wel, wanneer wij de laatste informaties nagaan, verschenen in het maandblad van de algemene directie voor algemene studiën en documentatie van het Ministerie van Economische Zaken, dan stellen we vast, dat de leningen in 1954 veel belangrijker waren dan in 1955. Voor de eerste tien maanden van het dienstjaar 1954 was de opbrengst van de geconsolideerde leningen 10 milliard 334 miljoen frank, tegenover slechts 8,334 miljoen frank in 1955. Wat, als men rekening houdt met het Wegenfonds, neerkomt op 10,900 miljoen.

Ik herhaal : 1954, bijna 20 milliard; 1955, slechts iets meer dan 10 milliard. En ik geloof, dat zulks bijzonder mag aangespipt worden en onderstreept in verband dan met de financiële politiek gevoerd door de regering Van Acker. Daartegenover echter dient gesteld, dat de geldmarkt opnieuw gekenmerkt wordt door een overvloed van beschikbare geldmiddelen, overvloed die het gevolg is van de in omloop gebrachte koopkracht als tegenwaarde van de aanhoudende batige saldi van de betalingsbalans.

Ik druk dan ook de wens uit, dat deze verschijnselen met de grootste aandacht zouden gevolgd worden, want elkeen in deze Kamer weet, dat het land roeft op belangrijke en talrijke openbare werken.

Het land roeft op wegen, op verbetering van onze havens en van ons waterwegennet, op het elektrificeren van onze spoorwegen, op gezondheidsinstellingen allerhande, op scholen en gebouwen voor openbare diensten, om alleen maar dat te noemen.

Wat dus nodig blijkt, is wel een behoorlijk planmatig overheidsbeleid en het in acht nemen van de stelregel dat economisch nut moet primieren, en dat tevens prioriteit moet worden gegeven aan die gewesten, die nog zwaar door werkloosheid geteisterd zijn.

Wij hopen dan ook, dat het coördinatiecomité voor openbare investeringen, comité dat gelast is met het opmaken van een algemeen plan, daarmee rekening zal houden en dat de beslissingen van het ministerieel comité voor economische coördinatie zullen ingegeven worden door deze onomstootbare beginselen.

Hoe ziet de begroting er nu uit? Wel, wij zijn in het bezit van zeven documenten, en het document nr 1 is vanzelfsprekend de begroting zelf.

In artikel 1 krijgen wij het bedrag van de nieuwe vastleggingskredieten voor 1956, namelijk 8,071,000,000 frank. Artikel 2 geeft het bedrag der betalingskredieten, inbegrepen de vroeger verleende machtigingen, voor een totaal bedrag van 11,033,000,000 frank.

Hoe kunnen die betalingskredieten worden verdeeld?

Landsverdediging, — niettegenstaande het zeer wijs beleid van de Minister van Landsverdediging, die een zeer geapprecieerde politiek voert, zoals herhaaldelijk bleek in de commissie, — neemt van die 11 milliard 4,5 milliard voor zijn rekening, terwijl de Minister van Openbare Werken en Wederopbouw slechts samen 3,5 milliard te zijner beschikking krijgt; zodat er ten slotte nog maar 3 milliard overblijven om te worden verdeeld over de andere departementen, daarin begrepen Volksgezondheid, dat zich moet tevreden stellen met iets minder dan 1 milliard.

Ik geloof, dat dit moet gezegd en herhaald worden, want op dat stuk hebben wij een grote achterstand, en die zal nooit kunnen worden ingelopen wanneer wij dergelijke onbeduidende bedragen ter beschikking blijven stellen van de Minister van Volksgezondheid en het Gezin.

Er wordt hier dikwijls gesproken over het feit dat de zogenaamde « ondergeschikte » besturen met grote bedragen gaan lopen voor subsidieerbare werken; welnu, die subsidies komen slechts in de begroting voor ten bedrage van 1,143 milliard voor de 2,666 gemeenten van dit klein, maar zeer dicht bevolkte land.

Wanneer wij dus deze gegevens even overschouwen : 4,5 milliard voor Landsverdediging; 3,5 milliard voor Openbare Werken; 1 milliard voor Volksgezondheid, dan geloof ik dat wij ons niet mogen bezindigen aan overdreven optimisme.

In de commissie zijn verscheidene amendementen naar voren gekomen, amendementen ingediend door leden van de commissie en amendementen ingediend door de regering.

Het amendement van de heer Van den Daele werd verworpen; de amendementen ingediend door de regering werden aangenomen.

Na het neerleggen van het verslag werden nog enkele amendementen ingediend, en wanneer die van de regering door de Kamer worden aangenomen, — en dat staat buiten kijf, — dan zal de begroting van 1956 er als volgt uitzien : 8,270,000,000 frank aan vastleggingskredieten én 11,208,000,000 frank aan betalingskredieten, wat, ik herhaal het, zeker niet als overdreven mag bestempeld worden, gezien ook in het licht van de werken die schreeuwen om verwezenlijking, en rekening houden ook met het feit, dat door de Staat een grote inspanning wordt gedaan met het oog op en in het vooruitzicht van de Tentoontstelling te Brussel in 1958.

Tijdens de besprekking van de begroting in de Commissie van Financiën is herhaalde malen gewezen geworden op het feit dat wij, wanneer we getallen citeren, zeker het Wegenfonds niet mogen vergeten; en wij zijn het daarmee roerend eens. Welnu, wanneer we daarmee rekening houden, dan komen we tot het volgende totaal :

Begroting	F	11,200,000,000
Wegenfonds		1,600,000,000

Of, voor 1956, in totaal F 12,800,000,000

Wat het Wegenfonds zelf betreft, werd gevraagd hoeveel er zou uitgegeven worden in 1956. Dat bedrag is 1,600,000,000 frank, terwijl hier onmiddellijk kan aan toegevoegd worden, dat in 1956, werken in aanbesteding zullen gegeven worden voor een bedrag van 3 milliard 500 miljoen.

Dit wat de begroting betreft.

En nu, even terugblikkend op de verslagen over de begrotingen van 1954-1955, mag ik zeggen dat er talrijke redenen zijn om onze tevredenheid uit te drukken.

Wanneer we de toestand vergelijken toen met wat we nu hebben, stellen we vast dat we komen uit een periode van wanorde en verwarring. Het feit dat we nu volop met het onderzoek van de begrotingen bezig zijn, in begin Februari, wijst er op dat we er in geslaagd zijn de betreurenswaardige achterstand in de parlementaire werkzaamheden in te halen. En daarover de Kamer mag zich feliciteren.

Er is niet alleen het feit dat de belofte, gedaan in Maart 1955, nl. dat we de begroting 1956 zouden krijgen in haar nieuwe vorm, is ingelost geworden. Over de last van het verleden, waarover bij het onderzoek van de vorige begrotingen werd gesproken, is thans minder spraak, en de toekomst blijkt dus wel meer hoopgevend. Die last, die berekend was op 18 milliard zal thans niet meer als een sombere schaduw de huidige mogelijkheden verduisteren.

Bij die 18 milliard komt dan nog het feit, dat er zich in 1955 vanzelfsprekend vervaldagen voordeden in verband met de Schuld, en dat de regering stond voor de schijnbaar hopeloze taak geld te vinden én voor die 18 milliard, én voor de terugbetaling van de vervallen leningen, én voor de uitvoering van het budget van 1955.

Op dat ogenblik was er reeds een Wegenfonds. Maar dit bezat geen rechtspersoonlijkheid, en niemand kon toen met zekerheid zeggen of de aanleg van onze wegen, en de uitvoering van een stoutmoedig plan, zou kunnen aangevat worden met de nodige durf. Vandaag mogen we zeggen dat de kwestie van de wegen « op de goede baan » is geleid, dat we een bevoegde leiding hebben, dat we beschikken over de nodige administratieve en technische organen, en ook over het nodige geld om het programma in verband met het aanleggen van wegen ten uitvoer te brengen.

Want, vergeten wij het niet, de lening van het Wegenfonds is, niettegenstaande de onnozele sabotage van de C.V.P., een reusachtig succes geworden! (*Onderbrekingen rechts.*)

Ik druk de hoop uit, Mijnheer de Minister, dat u in die richting zult verder gaan. Want niet alleen het probleem van de wegen is gesteld in België, maar ook het probleem van de havens en van het Waterwegennet stelt zich ongeveer op dezelfde wijze.

Alhoewel er dient onderstreept dat de beide problemen niet even gemakkelijk worden begrepen, hetzij door de openbare mening, hetzij zelfs door de wetgevende lichamen die moeten instaan voor het verlenen van de nodige kredieten en het verschaffen van de mogelijkheden. De meeste mensen zien alleen hun eigen streek en beseffen niet dat het probleem van de havens en de waterwegen een nationaal probleem is van reusachtig economisch belang. Daarom

zag ik u : het studiewerk in dat verband is gedaan; doe wat u gedaan hebt, Mijnheer de Minister, in verband met het Wegenfonds. Geef ons thans de bevoegde leiding, geef ons thans het orgaan en vergeten wij daarbij vanzelfsprekend ook niet de financiële middelen. Want, het is eenmaal zo, het is met het geld dat men de boter koopt.

Misschien mag ik u er aan herinneren, dat de binnenvaart een minderwaardig element is in het vervoerprobleem van ons land. Inderdaad, het belang van de binnenvaart mag niet worden onderschat en wie daaraan moet twijfelen, konsultere de maandelijkse statistieken in dat verband verstrekt. Ik citeer de maand Juni, laatst verschenen in het statistisch bulletin. In Juni 1955, was het 5,203,000 ton en 416,400,000 ton-kilometer voor wat het waterwegennet betreft.

Wat nu de havens aangaat, ik heb reeds zo dikwijls gesproken over de havens, dat ik vrees stiltaan de Kamer te gaan vervelen. Nochtans, in de gemeenteraad van Antwerpen is bij de besprekking van de begroting van de havenstad gewezen geworden op het feit, dat er nog geen oplossing in het verschiet is, dat wij nog niet beschikken over concrete gegevens en is er op aangedrongen, dat de regering alle aandacht zou schenken aan de noodzakelijkheid van uitbreiding en de modernisering. Alle economische milieus van Antwerpen dringen er even sterk op aan. Verscheidene delegaties en afvaardigingen hebben een bezoek gebracht aan de heer Minister. Ik geloof, dat hij er zelf van overtuigd is en ook weet dat in Antwerpen bij dat alles nog een andere onrust bestaat, namelijk deze betreffende het Deltaplan.

De heer Demuyter. — Zeer goed!

De heer Detiège. — Er heerst onzekerheid in verband met het Deltaplan, en wat betreft de onderhandelingen met Nederland in zake de drie problemen, waarvan het Moerdijkkanaal en ons aandeel in de Rijnvaart, zeker niet het minst belangrijkste is.

De heer Demuyter. — Onze vrienden van het Noorden zijn een beetje doof!

De heer Detiège. — U begrijpt het probleem, Mijnheer Demuyter, en wij appreccieren dat ten volle, zeker van een gemeenteraadslid van de hoofdstad van België. U moet daarvan overtuigd zijn.

Wat Antwerpen betreft. Volgens de laatste statistieken zijn er te Antwerpen in 1955 13,731 zeeschepen binnengelopen, met een tonnage van 33,500,000 ton. Men zal ons kunnen vragen : Waarover klaagt hij? Gij boekt werkelijk recordcijfers.

Wel, inderdaad, Antwerpen boekt recordcijfers, en wij moeten constateren dat wij aan de grens zijn van de mogelijkheden, omdat die grote haven van Antwerpen beschikt over te weinig ruimte en zich moet behelpen met een verouderde uitrusting. Maar, tegenover die recordcijfers, staat dat Antwerpen een relatieve achteruitgang boekt. Wij hebben het altijd over nieuwe nijverheden; wij hebben het hier over de uitbreiding van bestaande nijverheden, maar dan vragen wij dat de mogelijkheid van werkverschaffing, die de haven van Antwerpen biedt, tot het uiterste zou worden benut.

Hoe is de toestand vandaag? Wel, Antwerpen kent een relatieve achteruitgang. Ik zal die achteruitgang illustreren met sprekende getallen. Want, inderdaad, maken we even de vergelijking over de eerste negen maanden voor het totaal goederenverkeer ter zee, dan zien we dat, tegenover vorig jaar, Rotterdam een vooruitgang boekt van 38.5 t. h.; Hamburg van 17.4 t. h.; Bremen van 21.3 t. h., terwijl wij, te Antwerpen, slechts een trafiekverhoging kenden van 10 t. h.

Ik herhaal de cijfers : Rotterdam, 38 t. h.; Hamburg, 17 t. h.; Bremen, 21 t. h., en Antwerpen slechts 10 t. h.

We mogen zeggen, zonder het gevaar te lopen tegengesproken te worden, dat niet minder dan 500 schepen Antwerpen niet hebben kunnen aandoen bij gebrek aan gelegenheiten, en het is daarom dat wij het probleem andermaal stellen, niet als regionaal probleem, maar als een probleem van nationaal belang, niet gezien los van de andere havenproblemen, niet gezien los van de problemen van het gans waterwegennet van België, maar gezien als een geheel. We zouden graag het vraagstuk behandeld zien in zijn geheel, als een nationaal probleem, en we menen dat de Kamer en de Senaat zover gevorderd zijn en dat ook de regering voldoende op de hoogte is opdat wij, ten minste bij de besprekking van de begroting voor 1957, meer optimisme in dat verband aan de dag zullen kunnen leggen, juist zoals het geweest is voor het Wegenfonds.

De heer Heyman. — Wij houden er aan te zeggen dat wij volkomen met u akkoord zijn, Mijnheer Detiège.

De heer Detiège. — Ik dank u wel, Mijnheer Heyman.

De heer Vanaudenhove. — Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Er werden reeds schikkingen getroffen.

De heer Detiège. — Ik wist niet dat ik open deuren zou instappen. Maar ik geloof dat deze woorden als balsem zullen zijn op de open wonde van de haven van Antwerpen.

De heer Heyman. — Het is een nationaal probleem.

De heer Detiège. — Ja, Mijnheer Heyman.

De heer Heyman. — Het is ook een belangrijk probleem voor die streken die in de omgeving van Antwerpen liggen en elke dag honderden arbeiders naar de haven sturen om hun brood te verdienen.

De heer Detiège. — Zeer juist, er werken aan de haven arbeiders die uit 150 gemeenten komen. Als ik hier pleit met enthousiasme voor Antwerpen, dan pleit ik met evenveel enthousiasme voor de verbinding Brussel-Charleroi en betoont ik evenveel belangstelling voor de bevaarbaarmaking van de Maas. Het is een probleem dat in zijn geheel moet behandeld worden. Wanneer we dat in deze Kamer bereikt hebben, dan bestaan er alle redenen tot tevredenheid.

De heer Heyman. — Het is ook een belangrijk probleem voor het Land van Waas.

De heer Detiège. — Bij de besprekking in de commissie waren aanwezig de betrokken Ministers, namelijk deze van Financiën, Landsverdediging en vanzelsprekend Openbare Werken. De Minister van Landsverdediging heeft, in de commissie, zijn standpunt klaar uiteengezet. Het werd bijgetreden door de meeste commissieleden. Hij werd gelukkig gewenst met zijn realistische politiek. Politiek die hierop neerkomt : het overschot van de vastleggingskredieten van de vorige jaren aanzuiveren in de mate van de noodwendigheden en enkel nieuwe vastleggingskredieten voorzien in de sectoren waar het absoluut noodzakelijk is. Zonder dat is vanzelfspreken, afbreuk te doen van de weerbaarheid van het land en de paraatheid van het Belgisch leger.

Wat de Minister van Openbare Werken betreft, die veel dichter staat bij de gewone bevolking, deze kreeg moeilijke vragen te beantwoorden. Hij heeft de meeste daarvan uitvoerig kunnen beantwoorden, en wanneer hij als richtlijn van zijn politiek gaf dat in de toekomst in België een begonnen werk zo spoedig mogelijk moet worden afgemaakt, of, in andere woorden, wat verwezenlijkt wordt zo spoedig mogelijk moet kunnen renderen, dan is hij bijgetreden geworden door de totaliteit van de commissarissen. Hij zelf gaf het voorbeeld van wat verkeerd is. Verontschuldig mij dat dit voorbeeld weer verband houdt met de haven van Antwerpen. De Minister zegde : Kijk naar dat vijfde havendok dat moet worden gegraven te Antwerpen.

Dat is ten slotte een werk van infrastructuur en daarvoor was in de begroting van 1955 een bedrag van 35 miljoen ingeschreven, en voor 1956 is een bedrag van 50 miljoen voorzien. Wanneer wij echter nagaan dat het graven van het vijfde havendok 500 miljoen zal kosten, dan zou dat werk gereed zijn en het dok ter beschikking van de scheepvaart kunnen gesteld worden binnen tien jaar.

Welu, heeft de Minister gezegd, dat is juist hetgeen niet mag gebeuren, en wij zullen zoeken naar een oplossing om daaraan te verhelpen.

Een tweede voorbeeld is wel het beruchte Universitair Ziekenhuis te Gent. Men durft bijna niet meer over het verleden daarvan spreken. Nu stellen wij met zeer veel belangstelling vast, dat een commissie is samengesteld om er toe te komen die instelling, die reeds zovele miljoenen heeft gekost, volledig nut te doen afwerpen.

Ik geloof dat de heer Minister honderd procent gelijk heeft, en wij moeten er voor zorgen, dat dergelijke zaken niet meer voorkomen in een land waar men spreekt over rationalisatie en efficiëntie, waar men regelmatig opkomt voor meer rentabiliteit en opvoering van de productie.

Mijnheer de Minister, als ik dan, in verband met openbare werken, een wens mag uitspreken, dan is dit de volgende : dat u er zoudt voor zorgen, dat er een publicatie meer komt in het land. U zult misschien zeggen : Er zijn reeds zoveel tijdschriften, maar een maandblad van openbare werken, waar niet alleen wij, maar het hele land de gang van openbare werken kunnen in volgen, dat maandblad is volledig verantwoord, en ik geloof, dat het veel zou bijdragen tot klarheid in de problemen die zich in België stellen, en deze zal verduidelijken niet alleen bij de leden van deze Kamer maar ook bij de openbare mening, die steeds meer en beter wil ingelicht worden.

Wanneer ik mijn nota's heb nagegaan voor het opmaken van het verslag, Mijnheer de Minister, heb ik vastgesteld dat het misschien goed zou zijn bepaalde vragen, die gesteld werden en beantwoord, toch nog uitvoerig toe te lichten. Ik veroorloof mij dan ook die vragen hier andermaal te stellen, sommige daarvan zijn door mij gesteld en andere door de commissarissen.

Er is hier daareven gesproken geworden over de kust, de badsteden, het toerisme, over de bronnen van levensmogelijkheden van de Belgen aan de kust. Wel, ik stel de vraag : Welke resultaten hoopt men te bereiken in zake de bestrijding van de ontzanding van de kust?

Tweede vraag : Wanneer zullen de werken in verband met de Noord-Zuidverbinding afgelopen zijn?

En, derde vraag : Hoeveel staan wij met de doorsteek onder het internationaal Ooststation te Antwerpen en het bouwen van een nieuw stationgebouw aldaar? Voor wanneer is de aanvang van die werken voorzien?

Volgende vraag : In hoeverre is de verzoepeling van de administratieve procedure in zake subsidieerbare werken gevorderd.

In hoeverre kunnen de gemeenten geholpen worden? Kan, in dit verband, rekening gehouden worden met hun verzuichingen? Namelijk : snellere afhandeling van de bundels, voldoende subsidies om gelijke tred te kunnen houden met de vooruitgang?

En de laatste vraag : Is het mogelijk de kosten te ramen, die verband houden met wat er geschiedt in het vooruitzicht van de wereldtentoonstelling van 1958?

Om te eindigen moet ik er mijn verwondering over uitdrukken, dat er in de Commissie voor de Financiën bijna niets gezegd is geworden in verband met het departement van Volksgezondheid. Ik herhaal, dat hier nochtans een grote achterstand is in te lopen en de Minister van Volksgezondheid — die ik bij vroegere gelegenheden en jaren terug eens genoemd heb « de Minister met de goede bedoelingen, maar zonder centen » — beschikt over 1 milliard!

Stelt u nu voor wat hij daarmee moet bereiken.

Hij moet zijn eigen werken financieren en 450 miljoen over hebben voor de premiebouw.

Hij moet aan krottenopruiming doen.

Hij moet nog alle subsidieerbare werken van de 2.666 gemeente-besturen en commissies van openbare ondernemingen subsidiëren.

Voor waterleidingen, gebouwen, zuivering van afvalwater zijn 209 miljoen voorzien onder artikel 531.

Ik kan werkelijk de gelegenheid niet laten voorbijgaan u de tekst voor te lezen van al de werken, die onder artikel 531 voorzien zijn en die moeten uitgevoerd worden met dat betalingskrediet van 209 miljoen.

Het betreft hier :

« Aanleg, uitbreiding of verbouwing van waterleidingen (met inbegrip van de door de Nationale Maatschappij der Waterleidingen aan te leggen netten), oprichting, vergroting of verbouwing van stations voor drinkwaterzuivering; bouwen, vergroten of moderniseren van slachthuizen, daarin begrepen al de technische slachtinstallaties en de koelinrichtingen; bouwen, vergroten of verbouwen van stations voor rioolwaterzuivering; oprichting van fabrieken voor huisvuilverbranding of van inrichtingen voor het behandelen van straatvuil.

» Bouwen, vergroten of grove herstellingswerken van kinderbewaarplaatsen, zuigelingentehuizen, homes, vacantiekolonies, kolonies voor zwakke kinderen, enz., uitrusting en eerste meubilering van deze inrichtingen.

» Bouwen, inrichten en uitrusten van gezondheidscentra en centra tot bestrijding van de poliomyleitis.

» Bouwen, vergroten, verbouwen of grove herstellingswerken van oudemannenhuizen en wezenhuizen. Uitrusting en eerste meubilering van deze inrichtingen.

» Bouwen, verbouwen of vergroten van speelpleinen, zwembaden, badinrichtingen, turonzalen, jeugdherbergen en kampeergelegenheden, skibananen, kunstmatige meren en strandbanen.

» Aankoop van de onroerende goederen die voor de uitvoering van voornoemde werken nodig zijn. »

Dat alles voorziet artikel 531 en het moet betaald worden met het betalingskrediet van 209 miljoen.

Ik geloof niet dat ik overdrijf, wanneer ik zeg dat dit ongerijmd klinkt in een land, waar men nochtans gewoon is van redelijk te denken en rationeel te handelen.

Wij hebben dan de hospitaalbouw. Ik licht uit de begroting, programma 1956 : « 17 miljoen vastleggingskredieten; 4 miljoen betalingskredieten. » Het is verschrikkelijk! Men zou zeggen dat het probleem van het ziekenhuiswezen in België opgelost is.

Twee andere posten spreken eveneens boekdelen :

1° Toelagen voor de psychiatrische instellingen en observatie- en verplegingscentra voor geesteszieken. In dat verband is nog heel wat te doen. Vijf armzalige miljoenen worden hiervoor voorzien.

2° Toelagen aan de verzorgingsinstellingen voor chronische zieken; wij weten hoe het getal zieken hier toeneemt en welke zieken hier bedoeld worden. Men voorziet 5 poure miljoenen.

Ik geloof dat ik, om te eindigen, een beroep mag doen op de regering en op deze Kamer, opdat hierin verandering zou komen en opdat bij de besprekking van de volgende begroting zou kunnen gezegd worden, dat dit land eindelijk ingezien heeft dat hier iets hapert, en dat aan de Minister van Volksgezondheid de nodige kredieten werden gegeven, die hem moeten toelaten voor de volksgezondheid iets te verwezenlijken. Ik dank u wel. (Handgeklap op de socialistische en liberale banken.)

INDIENING VAN EEN VERSLAG. — DÉPOT D'UN RAPPORT.

De heer De Kinder. — Ik heb de eer ter tafel neer te leggen het verslag over het wetsontwerp waarbij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen er toe gemachtigd wordt leningen tot beloop van een effectief bedrag van 677,200,000 frank in één of meer tranches uit te geven tot dekking van uitgaven voor het herstel van dé oorlogsschade veroorzaakt aan het rollend materieel en aan de uitrusting nodig voor de exploitatie van het net.

Vertaling :

M. De Kinder dépose sur le bureau de la Chambre le rapport sur le projet de loi autorisant la Société nationale des Chemins de Fer belges à émettre, en une ou plusieurs tranches, des emprunts d'un montant effectif de 677,200,000 francs, pour couvrir des dépenses afférentes à la réparation des dommages de guerre occasionnés au matériel roulant et à l'outillage nécessaire à l'exploitation du réseau ferré.

— Drukken en ronddelen.

Impression et distribution.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DU MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS ET DE LA RECONSTRUCTION
POUR L'EXERCICE 1956.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET
DES RECETTES ET DES DÉPENSES EXTRAORDINAIRES
POUR L'EXERCICE 1956.

Reprise de la discussion générale.

WETSONTWERP HOUDEnde DE BEGROTING
VAN HET MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN EN VAN WEDEROPBOWU
VOOR HET DIENSTJAAR 1956.

WETSONTWERP HOUDEnde DE BEGROTING
VAN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN EN UITGAVEN
VOOR HET DIENSTJAAR 1956.

Hervatting van de algemene besprekking.

De heer Voorzitter. — Mevrouwen, Mijne Heren, het is kwart vóór vijf. Om de zitting te 17 uur te kunnen opheffen, zal ik het woord verlenen aan een spreker die over niet meer tijd hoeft te beschikken.

Het woord is aan de heer Moriau.

De heer Moriau (op het spreekgestoelte). — Mijnheer de Voorzitter, u hebt onlangs gevraagd geen geschreven redevoering voor te lezen. Ik zal mijn uiterste best doen om deze wens te volgen.

Mevrouwen, Mijne Heren, verleden jaar heb ik de eer gehad een interpellatie te houden over het Denderprobleem, en u hebt beloofd, Mijnheer de Minister, deze zaak te onderzoeken. Ik geloof niet dat u deze belofte hebt volbracht. Ik onderschat uw taak niet en ik weet dat u vele bezigheden hebt en vóór grote problemen staat. Maar u weet dat wij ook voor plach hebben te zorgen dat deze pijnlijke toestand in ons arrondissement wordt opgeklaard. Het probleem bestaat, u weet het, in de bezoedeling van de Dender, met als gevolg vissterfte. De oplossing die ik voorgesteld heb was de uitbaggering van de giftige bodem met als gevolg dat, als de giftige bodem zou weg zijn, het peil der waters zou dalen en dat de verzuring der weiden langs de Dender gelegen zou ophouden. Men heeft mij geantwoord dat dit werk zal gescheiden wanneer de Dender zal uitgediept worden voor schepen van 300 tot 600 ton.

U weet dat er een nieuw sas moet komen te Aalst en te Dendermonde. In 1955 was daarvoor een krediet van 16 miljoen voorzien. Op een vraag die ik gesteld heb heeft men geantwoord dat die 16 miljoen moeten gebruikt worden om twee stuwen te bouwen, te Twee Akker en te Geraardsbergen, voor de verbreding van het stuw te Aalst, het aanleggen van een zwaai kom te Aalst, het bouwen van kaaimuren te Aalst en te Dendermonde.

Ik vraag mij af wat er van al die schriftelijke beloften in huis is gekomen.

Langs de andere kant wens ik uw aandacht te vestigen dat op het Wegenfonds 20 miljoen, voorzien voor de traverse van Aalst, beter zouden besteed worden om de buurtwegen in ons arrondissement te verbeteren. Inderdaad een klein onderzoek bij achttien gemeenten stelde in het licht dat er daar honderd kilometer buurtwegen te herstellen zijn. U begrijpt dan hoeveel kilometer er moeten zijn op een en tachtig gemeenten. Ik ga u de gemeenten niet opnoemen die op dit ogenblik een dossier in uw departement aanhangig hebben, maar ik zou toch willen vragen, Mijnheer de Minister, dat u een inspanning zoudt doen opdat de ingediende dossiers zouden onderzocht worden, zodat een principiële belofte aan de betrokken gemeenten zou kunnen gedaan worden.

Een derde punt. Wat de autostrade betreft, zou ik graag van uw departement een zekere timing bekennen om te weten wanneer de bruggen in het arrondissement Aalst gaan gebouwd worden. Wat brug n° 99 te Vlekkem betreft : dit werk is stopgezet; de zijmuren staan er, maar de overliggers komen er niet. Naar het schijnt zou deze brug afgekeurd zijn. In elk geval moet zij al zes maanden af zijn, volgens het eerste plan. Tot hietoe is er geen sprake deze brug te werken.

Dan is er de brug n° 101 : deze is nog niet aanbesteed. Brug 103, te Erpe-Mere, voorbij de ijzeren weg : de aanbesteding is ook niet geschied. Brug n° 104 : op het gehucht Maal, te Nieuwerkerken. Verleden jaar werd er beloofd de aanbesteding te houden : ik weet niet of zij werkelijk is geschied. Het ware interessant daarover iets te vernemen.

Dan hebben wij de brug 106 — deze is ook gelegen te Nieuwerkerken, en nog andere bruggen — allemaal in het arrondissement Aalst — die nog moeten voltooid worden, namelijk brug n° 107, bij de fameuse baan n° 60.

Ik weet niet welke brug eerst zal worden gemaakt. In elk geval, gij staat voor een probleem. U zegt dat de autostrade in de Lente zal voltooid zijn. Zij snijdt nog twee steenwegen, de baan n° 60, van Geraardsbergen, en de baan n° 55, naar Ninove. Wij zien daar geen verandering; er is geen vooruitgang; het aanleggen van het beton werd stopgezet, juist waar de andere banen komen.

Ik vestig uw aandacht daarop, Heer Minister : twee steenwegen gaan worden afgesloten of zullen de autostraden moeten kruisen. Ik zou graag willen weten wat u gaat doen : het gaat om de bruggen 108 en '09.

Dan wens ik een woord te zeggen over de baan n° 60, van Aalst naar Geraardsbergen. Elk jaar, sinds ik hier in de Kamer ben, heb ik aangedrongen om de baan te herstellen. Men heeft altijd gezegd, en wij hebben het aangenomen, dat die baan van ondergeschikt belang was ten overstaan van andere werken, die met prioriteit moesten worden uitgevoerd, en wij waren daarmee akkoord. Op 17 Februari 1955 werd me schriftelijk geantwoord dat die baan van ondergeschikt belang is...

De heer D'haeseleer. — De heer Behogne heeft dat altijd gezegd, maar nu zal de huidige Minister het in orde brengen.

De heer Moriau. — Op 17 Februari 1955, dan was het niet de heer Behogne, maar dan was het de heer Vanaudenhove of de heer Van Glabbeke. En dan heeft men nog gezegd dat de baan van ondergeschikt belang was.

In de maand Juni 1955 hebben wij een amendement ingediend op uw lijst van het Wegenfonds, om bij de woorden « Sint-Niklaas-Dendermonde-Aalst », ook Geraardsbergen te voegen, opdat de baan zou worden gemaakt. Het is ook deze meerderheid in de commissie die het heeft verworpen. Het was dus niet de heer Behogne, want het gebeurde onder het beleid van de huidige Minister.

Op 26 October 1955 heb ik de zaak terug opgeworpen in de commissie. Toen hebt u mij geantwoord : « Dat zijn technische kwesties, waarop ik nu niet kan antwoorden. »

Een maand later, op 29 November 1955, kregen wij kennis van het verslag over de begroting van Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven, en daar stond dat de heer Minister de zaak zal onderzoeken. Dezelfde dag verschijnt in ons arrondissement een manifest waarin gezegd wordt dat, dank zij onze collega D'haeseleer, de baan zal worden gemaakt.

De heer D'haeseleer. — Dank zij de Minister, ge moest hem proficiat wensen.

De heer Moriau. — Ik zal het doen, maar u zegt dat het de heer Behogne is die altijd heeft geweigerd. Ik lever het bewijs dat het de huidige Minister is die het tot nu toe geweigerd heeft.

Wat ik niet aanneem is, dat hij in die omstandigheden zegt dat hij de zaak zal onderzoeken. Op 29 November, lezen wij in het verslag van de commissie : « De Minister zal de zaak onderzoeken. » Op hetzelfde ogenblik hebt u uw collega laten weten, Mijnheer de Minister, dat de baan zal gemaakt worden, dus aan iemand die geen lid is van de commissie. Dat is toch weinig eerbied betuigen voor de leden van de commissie. Ik meen dat de leden toch een beetje voorrang moeten hebben op degenen die geen deel uitmaken van de commissie, vooral wanneer zij zich zeer ernstig hebben ingespannen om de zaak te regelen.

De heer Detiège. — Geef ook een manifest uit! (*Men lacht.*)

De heer Moriau. — Dat is ook gebeurd.

De heer D'haeseleer. — En hij heeft het niet willen ondertekenen. Hij is bij vier burgemeesters moeten gaan om zijn verantwoordelijkheid te dekken.

De heer Moriau. — Op 29 November heb ik gevraagd aan het kabinet om mij ook schriftelijk te willen bevestigen dat de baan zal gemaakt worden. Dan hebt gij me nog een maand laten wachten vooraleer de bevestiging te geven. Ik heb die bevestiging gekregen op 27 December, nadat gij een maand tevoren uw collega op de hoogte van uw beslissing hieromtrent had gebracht, terwijl ik, als lid van de commissie, het niet mocht weten. Ik wist niet dat een kabinet hoofdzakelijk een propagandamachien was. Dat zou toch niet mogen zijn. Ik meen dat de leden van de commissie recht hebben op een ernstig antwoord van de Minister en een zekere voorrang hebben op de anderen.

De zaak was zo duidelijk : de heer D'haeseleer zegt, dat ik bij vier burgemeesters gegaan ben, — ik ben bij zes burgemeesters geweest, waaronder twee liberale collega's, — die het manifest getekend hebben en waardoor zij bewijzen dat het wel dè heer Moriau is die zich sinds jaren met de zaak bezig hield. Ik maak er geen drama van; ik stel enkel vast.

De heer D'haeseleer. — Ik ga akkoord. Wij zijn hier niet in een parochiezaai. (*De stem van de spreker gaat verloren in het rumoer. — De Voorzitter hamert.*) Doe zulks in een vereniging van het Groen-Kruis, een parochiezaal of iets dergelijks, maar niet hier in de Kamer.

De heer Moriau. — Ik geloof dat de zaak heel ernstig is en zou niet gaarne hebben dat men in herhaling zou vallen.

De heer D'haeseleer. — Op welke wijze hebt u de handtekens van die burgemeesters afgedwongen? Zonder tekst, hebt u ze laten tekenen!

De heer Moriau. — Pardon, die mensen hebben die tekst gelezen en hebben onmiddellijk gezegd dat ze hem gingen tekenen. (*Rumoer in de zaal. — De Voorzitter hamert.*) En twee liberale collega's hebben dat manifest mede ondertekend, omdat het de waarheid was die er in stond.

Mijnheer de Minister, ik wens u ten slotte geluk omdat de baan gaat gemaakt worden.

De heer Vanaudenhove, Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw. — Dat is het bijzonderste!

De heer Moriau. — Ja, Mijnheer de Minister, dat is het bijzonderste, en ik hoop dat u uw belofte zult houden. Ik zou met mijn spreekbeurt vroeger geëindigd hebben, had de heer D'haeseleer mij niet voortdurend onderbroken. (*Z'er wel! en toejuichingen op de banken van de christelijke volkspartij.*)

De heer D'haeseleer. — Omwille van de waarheid.

De heer Voorzitter. — Het debat over Openbare Werken zal aanstaande Dinsdag worden voortgezet.

— De zitting wordt opgeheven te 17 u. 5 m.

La séance est levée à 17 h. 5 m.

Volgende openbare zitting, a.s. Dinsdag, te 10 uur.

Prochaine séance publique, mardi prochain, à 10 heures.

QUESTIONS. — VRAGEN.

Des questions ont été remises au bureau par MM. Bursieau, De Groote, Delwaide, Demuyter, Dequae, De Sweemer, D'haeseleer, Gendebien, Jaminet, Th. Lefèvre, Namèche, Pêtre, Vanden Boeynants et Var den Eynde.

Vragen werden ter tafel gelegd door de heren Bursieau, De Groote, Delwaide, Demuyter, Dequae, De Sweemer, D'haeseleer, Gendebien, Jaminet, Th. Lefèvre, Namèche, Pêtére, Vanden Boeynstants en Van den Eynde.